ul.Strzegomska 42 j /14, 53-611 Wrocław, Polska
www.geoplan.com.pl, email:info@geoplan.com.pl
tel/fax.(+48)71/3590509, kom.0501475117
NIP 8981635959, REGON 932773864
GEOPLAN

Inwestor:

MIASTO IMIELIN
ul. Imielińska 81
41-407 Imielin

Temat:

MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA IMIELIN DLA OBSZARU POŁOŻONEGO W REJONIE UL. NOWOZACHĘTY.

Zakres dokumentów:

Prognoza oddziaływania na środowisko

Data:

23 września 2021 r.
Aktualizacja nr 1: 12 grudnia 2021 r.
Aktualizacja nr 2: 17 marca 2022 r.

Zespół autorski:
mgr inż. Adrian Luszka – upr. Z-381/KW/247/2014 główny projektant
mgr inż. Katarzyna Matusiak - projektant
mgr inż. Ewa Smolińska – projektant
mgr inż. Magdalena Sieczka – as. projektanta

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE 4
1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI 4
1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY 5
1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU 5
1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 6
2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE 7
2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA 7
2.3 WODY POWIERZCHNIOWE 9
2.4 WODY PODZIEMNE 10
2.5 KLIMAT 13
2.6 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE, SKUTKI EKSPLOATACJI GÓRNICZEJ 14
2.7 GLEBY 15
2.8 ZASOBY NATURALNE 15
2.9 PRZYRODA OŻYWIONA 15
2.10 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 R. ORAZ KORYTARZE EKOLOGICZNE 16
2.11 KRAJOBRAZ 16
2.12 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH 17
3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU 17
4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY 18
5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU 18
5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE 18
5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE 18
5.3 WPŁYW NA KLIMAT 19
5.4 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU 20
5.5 WPŁYW NA GLEBY 20
5.6 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE 20
5.7 WPŁYW NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE 20
5.8 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 R. 23
5.9 WPŁYW NA KRAJOBRAZ 23
5.10 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH 24
5.11 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW 24
5.11.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO 24
5.11.2 KLIMAT AKUSTYCZNY 25
5.11.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE 26
5.11.4 GOSPODARKA ODPADAMI 27
5.11.5 TERENY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ 27
5.11.6 ZAGROŻENIE RUCHAMI MASOWYMI ZIEMI 27
5.11.7 SKUTKI EKSPLOATACJI GÓRNICZEJ 27
6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO 27
7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO 27
8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000 29
9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA 29
10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM 31
11. LITERATURA 34
12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA 35

Spis rysunków: Rysunek prognozy oddziaływania na środowisko

Oświadczenie zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 2373 ze zm.).

Oświadczam, że ja, Adrian Luszka spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ww. ustawy: ukończyłem studia wyższe z dziedziny planowania przestrzennego. Posiadam wieloletnie (co najmniej wymagane 3-letnie) doświadczenie w pracach w zespołach autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko i byłem wielokrotnie (co najmniej pięciokrotnie) członkiem zespołów autorów przygotowujących takie prognozy. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

1. WPROWADZENIE

1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko sporządzonego na przełomie lat 2021 – 2022 projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Imielin dla obszaru położonego w rejonie ul. Nowozachęty.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisu art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w planie kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wpłyną na środowisko i czy – a jeśli tak to w jakim stopniu – naruszą zasady prawidłowej gospodarki zasobami naturalnymi. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenów ma formę prognozy. Nie jest ona dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą ich realizacja na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

Niniejszy dokument został sporządzony w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z wyżej wymienionym artykułem sporządzana prognoza:

a) zawiera:
   - ustalenia i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
   - informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
   - informacje na temat przewidywanych możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko,
   - propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
   - streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

b) określa, analizuje i ocenia:
   - istniejący stan środowiska,
   - potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
   - przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko przy realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
   - istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
   - cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele zostały uwzględnione;

c) przedstawia:
   - rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
   - możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Przedmiotowy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Imielin powiązany jest z następującymi dokumentami:

- Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ przyjętym uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13 września 2016 r., poz. 4619) – dalej: PWPWŚ;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Imielin, które zostało przyjęte uchwałą Nr XXIII/154/2016 Rady Miasta Imielin z dnia 26 października 2016 r. – dalej: Studium;
- obowiązującymi na analizowanym obszarze miejscowymi planami:

- Uchwała Nr XXVI/136/2005 Rady Miasta Imielin z dnia 28 stycznia 2005 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Imielin w rejonie ulicy Maratońskiej, od ulicy Wodnej do ulicy Nowozachęty (w całości);
- Uchwała Nr XLVI/224/2006 Rady Miasta Imielin z dnia 25 października 2006 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Imielin w rejonie ulicy Nowozachęty, od ul. Łąkowej, Imielińskiej, przez część ulicy Sapety, Wandy, Bartniczej, do ulicy Wodnej (w części);
- Uchwała Nr XLVI/304/2014 Rady Miasta Imielin z dnia 22 października 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Imielin pomiędzy ulicami Zachęty i Poniatowskiego (w całości);
- Uchwała Nr III/16/2015 Rady Miasta Imielin z dnia 28 stycznia 2015 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Imielin w rejonie wzgórza Golcówka (w całości);
- Uchwała Nr X/57/2015 Rady Miasta Imielin z dnia 26 sierpnia 2015 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Imielin obejmującego obszar położony wzdłuż zachodniego brzegu Zbiornika Imielin (w części);
- Uchwała Nr XLI/253/2018 Rady Miasta Imielin z dnia 26 marca 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Imielin dla terenu w rejonie ul. Poniatowskiego i ul. Nowozachęty (w całości);
- Uchwała Nr XIV/103/2019 Rady Miasta Imielin z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Imielin w rejonie ulic Wyzwolenia, Ściegiennego, Poniatowskiego i Nowozachęty, przyjętego Uchwałą Nr XXVIII/175/2013 Rady Miasta Imielin z dnia 27 lutego 2013 roku (w części);

- opracowaniem autorstwa Wach J., Wach M., Ścisłowski M. – Warunki ekofizjograficzne Miasta Imielin, Przedsiębiorstwo Usługowe Geograf Dąbrowa Górnicza 2007 r.;
- Opracowaniem ekofizjograficznym dla miasta Imielin, Geoplan, Wrocław, lipiec 2015 r.

1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym z wnioskami do planu;
- zaznajomiono się z danymi fizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą;
- dokonano oceny projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych;
- przeprowadzono wizję obszaru objętego prognozą w maju 2021 r.;
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska.

1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Sporządzając niniejszą prognozę nie dostrzeżono celów ochrony środowiska określonych w przepisach prawa międzynarodowego, wspólnotowego oraz krajowego, które odnosiłyby się bezpośrednio do obszaru objętego planem, tak pod względem geograficznym, jak i funkcjonalnym. Należy jednak mieć na uwadze, że prawodawstwo krajowe, międzynarodowe i wspólnotowe w sposób mniej lub bardziej abstrakcyjny formułuje określone zasady postępowania (np. nakazy i zakazy), które odnoszą się również do zagadnień z dziedziny ochrony środowiska związanych ze stanowieniem dokumentów z zakresu planowania przestrzennego.

Do najważniejszych i uwzględnionych w projekcie planu aktów prawnych szczebla krajowego, zawierających cele ochrony środowiska, należą:

- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1098 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 779 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. z 2021 r., poz. 1973 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 888 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2373 z późn. zm.).

Podkreślenia wymaga fakt, że jednym z podstawowych celów wspólnotowych w zakresie udziału społeczeństwa w ochronie środowiska oraz oceny wpływu na środowisko planów i programów jest przeprowadzenie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji projektowanego dokumentu w oparciu o przepisy rozdziału 1 działu IV ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, uwzględniającej dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz.U. UE. L. 01. 197. 30). W granicach sporządzenia planu nie ma obszarów sieci Natura 2000, których podstawą wyznaczania są przepisy prawa wspólnotowego – tzw. Dyrektywy Ptasiej i Siedliskowej. Podsumowując, zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, które w świetle art. 15 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym obligatoryjnie ustala się w planie, oparte są na normach prawa krajowego, zgodnych z prawem wspólnotowym oraz międzynarodowym.

1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Imielin dla obszaru położonego w rejonie ul. Nowozachęty, przystąpiono na podstawie uchwały Nr XXVI/186/2021 Rady Miasta Imielinz dnia 24 lutego 2021 r. Głównym celem sporządzenia planu jest uporządkowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej tej części miasta poprzez dostosowanie jego ustaleń do kierunków zagospodarowania wskazanych przez Studium oraz wyeliminowanie możliwości realizacji zabudowy na podstawie decyzji o warunkach zabudowy.

Projekt planu miejscowego ustala następujące przeznaczenia terenów:

- MN – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- P-U – teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów lub zabudowy usługowej,
- US – teren zabudowy sportu i rekreacji,
- ZP – teren zieleni urządzonej,
- ZNU, R – teren zieleni nieurządzonej albo teren rolniczy,
- ZL – teren lasu,
- IE – teren infrastruktury energetycznej,
- IW – teren infrastruktury wodociągowej,
- IG – teren infrastruktury gazowej,
- KDG – teren dróg publicznych klasy głównej,
- KDZ – teren dróg publicznych klasy zbiorczej,
- KDL – teren dróg publicznych klasy lokalnej,
- KDD – teren dróg publicznych klasy dojazdowej.

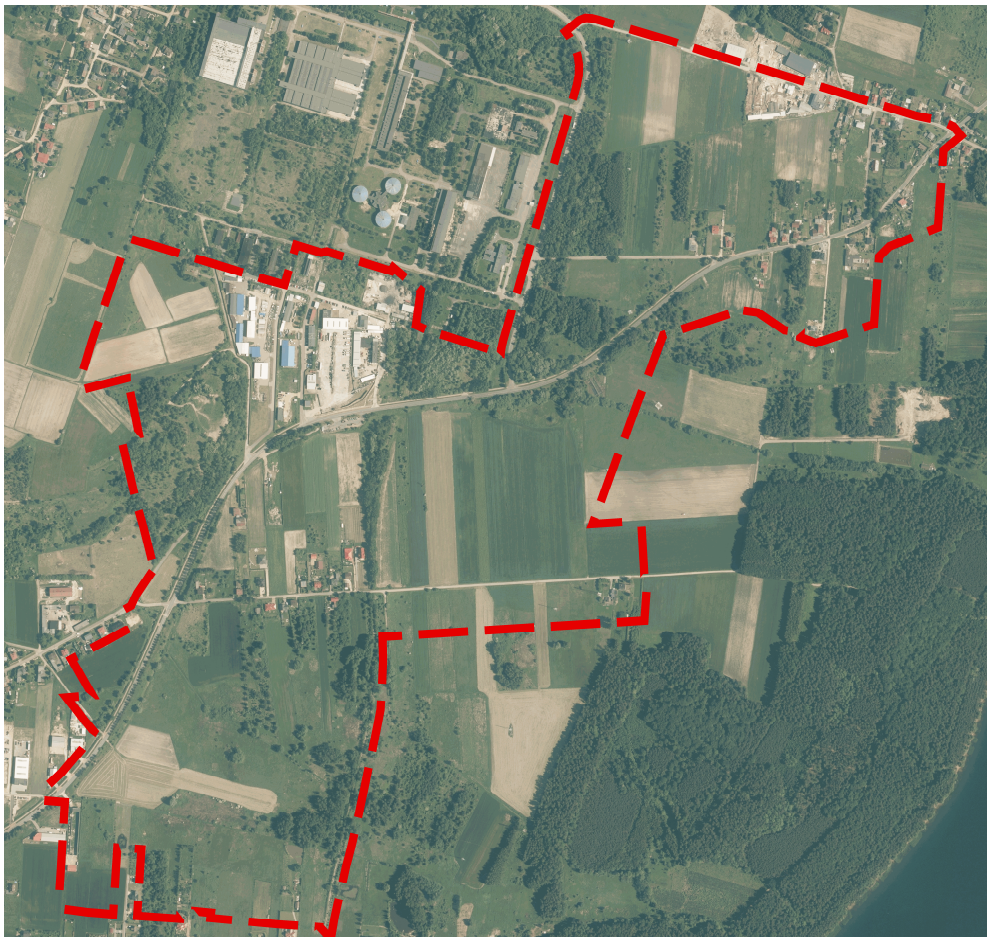
2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE

Pod względem administracyjnym analizowany obszar o powierzchni ok. 123,74 ha zlokalizowany jest w województwie śląskim, w powiecie bieruńsko-lędzińskim, w północno-wschodniej części miasta Imielin. Z południowego zachodu na północny wschód, centralnie przez teren planu biegnie ul. Nowozachęty.
Pod względem administracyjnym Imielin graniczy z:

- od północy: miastem na prawach powiatu - Mysłowice,
- od północnego wschodu: miastem na prawach powiatu Jaworzno,
- od południowego wschodu: gminą Chełmek (woj. małopolskie, powiat oświęcimski),
- od południa: gminą Chełm Śląski,
- od zachodu: miastem Lędziny.

Rysunek 1 Obszar opracowania na tle ortofotomapy (źródło mapy: www.geoportal.gov.pl).

W ujęciu regionalizacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego[1] analizowany teren znajduje się w prowincji Wyżyny Polskie, podprowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska (341), w makroregionie Wyżyna Śląska (341.1), w mezoregionie Pagóry Jaworznickie (341.14).

2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA

Na rozpatrywanym terenie można wyróżnić dwa piętra strukturalne: waryscyjskie i alpejskie. Piętro waryscyjskie, które tworzą utwory karbonu, ma charakter fałdowo-blokowy. Piętro to w całości jest stosunkowo słabo zbadane i trudno jest wydzielić w jego obrębie jednostki tektoniczne. Dobry stopień rozpoznania cechuje tylko warstwy przypowierzchniowe karbonu górnego. Osady mezozoiczne należą do alpejskiego piętra strukturalnego i reprezentowane są przez utwory triasu.

[1] Kondracki J., Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa, 2001 r.

Piętro to ma charakter pokrywowy, pokrywając wyspowo najwyższe wzniesienia. Osady mezozoiczne zostały pocięte licznymi uskokami w czasie trwania orogenezy alpejskiej. Tektonika tych pokryw jest prawdopodobnie odzwierciedleniem struktur zrębowo-uskokowych starszego podłoża. Pod względem tektonicznym obszar miasta Imielin znajduje się w obrębie Zapadliska Przedkarpackiego, które oddzielone stopniami uskoków przechodzi ku północy w Zapadlisko Górnośląskie. Występowanie obszaru w obrębie ww. zapadliska powoduje powszechność występowania w obniżeniach utworów trzeciorzędowych (miocen – baden), które zwartą pokrywą przykrywają cały ten teren. Obszar Imielina przecina gęsta stosunkowo sieć uskoków tektonicznych o różnych wielkościach i kierunkach zrzutów. Spowodowały one wzajemne przesunięcia warstw i są przyczyną przerwania ciągłości pokładów węgla. Rozwinięta tektonika uskokowa jest skutkiem głównie orogenezy hercyńskiej, ale też kimeryjskiej i alpejskiej, przy czym dyslokacje młodsze są na ogół pogłębieniem starszych systemów tektonicznych. Pod względem tektonicznym miasto położone jest w centralnej części Niecki Głównej GZW, w skrzydle zrzuconym uskoku Książęcego. Utwory karbońskie nachylone są pod kątem od 2° do średnio 4°, na ogół w kierunku SE. Uskoki stwierdzone w obszarze złoża węgla kamiennego KWK "Ziemowit" posiadają bardzo zróżnicowane amplitudy, od niewielkich, nie przekraczających kilkudziesięciu centymetrów, do wielkości sięgających 350 m.[2]

Zgodnie ze Szczegółową Mapą Geologiczną Polski ark. 970 – Oświęcim, bezpośrednio na analizowanym obszarze dominują wykształcone w czwartorzędzie, w plejstocenie: piaski i żwiry lodowcowe i wodnolodowcowe (cz. północna i północno-wschodnia) oraz gliny zwałowe (głównie cz. południowa oraz obszar w północno-wschodniej części). Centralnie oraz w południowo-wschodnim krańcu wyróżnia się osady rzeczne (holocen), zaś w niewielkim udziale we wschodniej części – wykształcone w triasie (wapień murszlowy) dolomity diplopolowe oraz dolomity kruszconośne.

Rysunek 2 Obszar opracowania na tle SMGP ark. Oświęcim
(źródło mapy oraz legendy: Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Imielin,
mapa nr 2: Uwarunkowania geologiczne, sporządzona na podstawie SMGP ark. 943, 970, 971).

[2] Opracowanie ekofizjograficzne – Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Imielin, Goplan, Wrocław 2015.

Legenda:

2.3 WODY POWIERZCHNIOWE

Wody płynące i stojące

Teren miasta jest bardzo ubogi jeśli chodzi o sieć hydrograficzną. W jego granicach wyróżniono jedynie cztery cieki o nazwach: Przemsza, Imielinka, Dopływ Spod Nowej Gaci oraz Dopływ Spod Błędowa. Pozostałe cieki to drobne, okresowo wyschnięte rowy melioracyjne. Również wody powierzchniowe stojące są na terenie miasta słabo rozpowszechnione i za wyjątkiem Zbiornika Imielińskiego, nie mają istotnego wpływu na kształt sieci hydrograficznej miasta.

Przez północną oraz południowo-zachodnią i południową część samego obszaru opracowania przepływają cieki niewyróżnione (kolejno: na wysokości skrzyżowania ulic Nowozachęty i Wodnej, wzdłuż południowego odcinka ul. Nowozachęty – po jej zachodniej stronie oraz na wschód od południowego odcinka ul. Nowozachęty). Posiadają one charakter rowów melioracyjnych.

W zakresie wód powierzchniowych stojących należy wymienić niewielki zbiornik wodny o powierzchni ok. 0,084 ha, który zlokalizowany jest na tyłach prywatnej posesji przy ul. Bartniczej. Kolejny jedynie częściowo znajduje się w zasięgu obszaru planu (na zakończeniu ul. Polnej).

Na analizowanym obszarze poza wymienionymi powyżej nie występują żadne inne wody powierzchniowe – tak płynące, jak i stojące.

Jednolite części wód powierzchniowych

Na analizowanym terenie nie występują jakiekolwiek cieki klasyfikowane jako JCWP, jednak wydzielono tu dwie ich zlewnie. Południowo-zachodni kraniec obszaru planu o bardzo niewielkiej powierzchni należy do zlewni JCWP „Imielinka" o kodzie PLRW20006212994, zaś pozostała część – JCWP „Przemsza od Białej Przemszy do ujścia" o kodzie RW200010212999.

W dokonanej w 2020 r. klasyfikacji i ocenie stanu JCWP (na podstawie badań przeprowadzonych w 2019 r. w ppk odpowiednio: „Imielinka – ujście do Przemszy" i „Przemsza – w Chełmku") ich potencjał/stan ekologiczny oceniono na umiarkowany – 3 klasa (JCWP „Imielinka") oraz słaby – 4 klasa (JCWP „Przemsza od Białej Przemszy do ujścia"), zaś stan wód w obu przypadkach – zły.

Zagrożenie powodziowe

Na analizowanym terenie nie występuje zagrożenie powodziowe.

Ujęcia wód powierzchniowych

Na analizowanym obszarze nie występują ujęcia wód powierzchniowych ani ich strefy ochronne.

2.4 WODY PODZIEMNE

Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:200000 ark. Kraków[3], analizowany teren znajduje się w Regionie Górnośląskim XVI, w Podregionie Łaziskim XVI3. Główny poziom użytkowy stanowią tu utwory szczelinowo-krasowe triasu środkowego, zalegające na głębokości od 20 m do 140 m.

Hydrogeologię obszaru objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego opisuje Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:50 000: ark. 970 – Oświęcim[4].

Rysunek 3 Obszar opracowania na tle Mapy Hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000: ark. 970 – Oświęcim (http://bazadata.pgi.gov.pl/data/hydro/mhp/gupw/mapy/mhpgupw0970pg.jpg)

Najważniejsze parametry charakterystyczne dla występujących na obszarze planu jednostek hydrogeologicznych **3cC$_3$II** (południowy kraniec terenu opracowania) oraz **2aT$_{1,2}$IV** (pozostała część terenu opracowania) zamieszczono w tabeli poniżej.

Tabela 1 Główne parametry jednostki hydrogeologicznej na podstawie Mapy Hydrogeologicznej Polski, ark. 970 – Oświęcim (opracowanie własne).

Symbol jednostki hydrogeologicznej	Główne użytkowe piętro wodonośne	Stopień izolacji	Zasoby dyspozycyjne jednostkowe [m^3/24h/km^2]	Wydajność potencjalna studni wierconej [m^3/h]	Stopień zagrożenia	Jakość wód podziemnych
2aT$_{1,2}$IV	T-trias	a- brak izolacji	300-400	>120	średni – izolacja słaba, obecność ognisk zanieczyszczeń	Ib – jakość dobra, ale może być nietrwała z uwagi na brak izolacji, woda nie wymaga uzdatniania
3cC$_3$II	C-karbon	c- izolacja dobra	100-200	<10	niski – izolacja słaba, brak stwierdzonych ognisk zanieczyszczeń	II – jakość średnia, woda wymaga prostego uzdatniania

[3] Jóźwiak A., Kowalczewska G., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000 ark. Kraków, Wydawnictwa Geologiczne, Warszawa, 1986 r.;
[4] Mapa Hydrogeologiczna Polski atk. 970 Oświęcim, PIG, Gatlik Jan, Warszawa 1997 r.

Triasowe piętro wodonośne.

W profilu hydrogeologicznym triasowego piętra wodonośnego poziomy wodonośne występują w utworach wapienia muszlowego i pstrego piaskowca. Warstwą rozdzielającą te poziomy są margliste utwory warstw gogolińskich, które na znacznych przestrzeniach uległy dolomityzacji, redukcji lub zdyslokowaniu, tracąc własności izolujące. Warstwy wodonośne triasu mają charakter szczelinowo-krasowy i w mniejszym stopniu porowo-szczelinowy. Zasilanie poziomu triasowego odbywa się głównie w wyniku bezpośredniej infiltracji opadów atmosferycznych na wychodniach utworów wodonośnych. Zasilanie zachodzi również drogą pośrednią z czwartorzędowego piętra wodonośnego w strefach okien hydrogeologicznych. Poziom ten występuje we wschodniej części miasta i na wschód od Przemszy w kierunku Chrzanowa, gdzie jest drenowany przez kopalnie rud cynku i ołowiu. Zbiornik triasowy cechuje się szczelinowo-krasowo-porowym systemem przepływu wód podziemnych. Z tych uwarunkowań wynika zróżnicowanie przepuszczalności wapieni i dolomitów triasu, tak w pionie jak i w poziomie. Wodonośność serii węglanowej triasu, wyrażona wielkością przewodności hydraulicznej wynosi przeciętnie ok. 9,9 m^2/h. Wody ze zbiornika triasowego na obszarze Imielina częściowo wypływają na zboczach w postaci wysięków i zasilają niżej zalegające utwory czwartorzędowe. Wody z utworów triasowych drenowane są przez dolinę Przemszy, górnictwo rud cynkowo-ołowiowych, kopalnie węgla kamiennego i ujęcia wód podziemnych. Na analizowanym terenie piętro triasowe nie występuje, zostało jednak opisane, gdyż z tym piętrem wodonośnym związane są poziomowy wodonośne dla których wyznaczono GZWP nr 452 Zbiornik Chrzanów.

Karbońskie piętro wodonośne.

W profilu hydrogeologicznym karbonu górnego występują zespoły oddzielnych poziomów wodonośnych zbudowanych z piaskowców i mułowców. Poziomy te, o miąższościach od kilku do kilkudziesięciu metrów, są od siebie izolowane wkładkami nieprzepuszczalnych iłowców. W obszarach sedymentacyjnych wyklinowań warstw izolujących, w strefach uskokowych oraz w zasięgu obszarów eksploatacji górniczej obserwuje się łączność hydrauliczną między poszczególnymi poziomami. Karbońskie poziomy wodonośne charakteryzują się zróżnicowanymi właściwościami i parametrami hydrogeologicznymi. Ich zasilanie następuje na ich bezpośrednich wychodniach lub poprzez przepuszczalne utwory czwartorzędu, trzeciorzędu i triasu. Jego intensywność zależna jest od warunków przykrycia i przepuszczalności utworów nadległych. Maksymalne zasilanie zachodzi poprzez silnie wodonośne utwory czwartorzędu występujące w dolinach rzecznych rzek współczesnych i dolinach kopalnych. Podstawę drenażu karbońskich poziomów wodonośnych w warunkach naturalnego środowiska stanowiły doliny rzek, głównie Przemszy i jej dopływów. Głębokość drenażu nie przekraczała 150 m. Obecnie jego podstawę stanowią wyrobiska górnicze kopalń węgla kamiennego. Na obszarze miasta Imielin poziom ten jest drenowany przez KWK „Ziemowit", która pompuje z poziomu karbońskiego znaczne ilości wody. Utwory karbońskie zawierają wody zwykłe o typie szczelinowo-porowym, które pojawiają się głównie w piaskowcach, rzadziej w zlepieńcach. Poziomy wodonośne, z uwagi na przewarstwienia piaskowca utworami nieprzepuszczalnymi, występują wielowarstwowo. Na obszarze Imielina nie wyróżnia się ujęć wód podziemnych z utworów karbońskich.

Główne zbiorniki wód podziemnych

Według Mapy wstępnej waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych (Skrzypczak [red], 2003) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz.U. z 2006 r. Nr 126 poz. 878), cały analizowany teren znajduje się w obrębie udokumentowanego, szczelinowo-krasowego GZWP nr 452 Zbiornik Chrzanów. W przybliżeniu teren na zachód od ul. Nowozachęty objęty jest projektowanym obszarem ochronnym ww. GZWP.

Jednolite części wód podziemnych

W podziale na jednolite części wód podziemnych (JCWPd) analizowany teren w całości znajduje się w JCWPd nr 146 (PLGW2000146).

Tabela 2 Wybrane parametry JCWPd nr 146 (opracowanie własne, źródło: https://www.pgi.gov.pl/dokumenty-pig-pib-all/psh/zadania-psh/jcwpd/jcwpd-140-159/4523-karta-informacyjna-jcwpd-nr-146/file.html)

Nr JCWPd (identyfikator UE)	Powierzchnia całkowita [km^2]	Dorzecze Region Wodny Główna zlewnia (rząd zlewni)	Liczba pięter wodonośnych	Ocena stanu JCWPd (2012 r.)			
				Stan ilościowy	Stan chemiczny	Ogólna ocena stanu	Ocena ryzyka nieoś.celów środowiskowych
146 (PLGW2000146)	201,9	Wisły Małej Wisły Przemsza	5 (czwartorzędowe, czwartorzędowe-	słaby	dobry	słaby	zagrożona

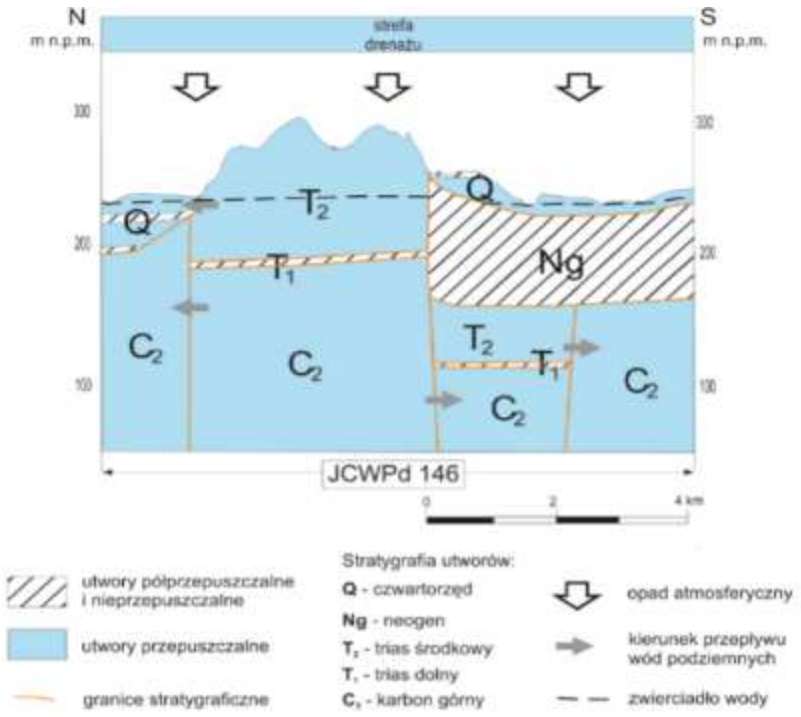
		(II)	karbońskie, triasowe, triasowo-karbońskie, karbońskie)				

Jako przyczynę nieosiągnięcia celów środowiskowych wskazano następujące przyczyny antropogeniczne: oddziaływanie miejsko-przemysłowej aglomeracji górnośląskiej, intensywny pobór wód podziemnych związany z odwadnianiem wyrobisk górniczych kopani węgla kamiennego (odwadnianie przez CZOK), zrzuty kwaśnych wód kopalnianych do cieków powierzchniowych, zagrożenie zanieczyszczenia użytkowych poziomów wodonośnych kwaśnymi wodami kopalnianymi po zaprzestaniu odwodnień wyrobisk górniczych, oddziaływanie infrastruktury związanej z przemysłem wydobywczym węgla kamiennego. Jako przyczynę geogeniczną wskazano natomiast przepuszczalne osady czwartorzędu i wychodnie utworów starszych i przesączanie wód przez utwory przepuszczalne budujące nadkład.

Schemat krążenia wód.

Zasilanie wód podziemnych obecnych w GPU odbywa się w wyniku infiltracji wód z opadu atmosferycznego na obszarze przepuszczalnych utworów czwartorzędu (Q), zalegających w nadkładzie pięter wodonośnych triasu (T1,2) i karbonu (C3). Poziomy niżej leżące zasilane są głównie w wyniku przesączania i przepływu lateralnego. W pierwszym poziome wodonośnym kierunki przepływu determinuje sieć rzeczna, natomiast w GPU o kierunkach przepływu decydują komunalne ujęcia wód podziemnych i odwodnienie górnicze. Drenaż naturalny odbywa się wzdłuż dolin rzecznych ku dolinie Wisły. Drenaż sztuczny, antropogenicznie wywołany jest długotrwałą eksploatacją górniczą rud cynku i ołowiu oraz odbywa się w skutek eksploatacji wód podziemnych za pośrednictwem ujęć komunalnych, źródeł. Północna część jednolitej znajduje się w granicach kopalni Jaworzno, zachodnia w Piast II- Ziemowit. Południowy skrawek jednolitej w granicach kopalni Janina, a na skrajnym wschodzie kopalnia „Trzebionka".

Rysunek 4 Schemat krążenia wód dla JCWPd nr 146 (źródło: https://www.pgi.gov.pl/dokumenty-pig-pib-all/psh/zadania-psh/jcwpd/jcwpd-140-159/4523-karta-informacyjna-jcwpd-nr-146/file.html)

Ujęcia wód podziemnych

Na analizowanym obszarze (na dz. nr 527/88) zlokalizowane jest ujęcie wód podziemnych – nieeksploatowana studnia nr 4 (otwór obserwacyjny).

Dodatkowo przedmiotowy teren częściowo znajduje się w zasięgu projektowanej strefy ochrony (teren ochrony pośredniej) ujęcia „Dziećkowice" (studnia nr 3), zlokalizowanego na terenie ZUW „Dziećkowice", na zachód od północno-wschodniej części planu. Strefa ta jest tożsama z obszarem zasilania ujęcia wody, wyznaczonym 25-letnim czasem wymiany wody podziemnej w ujmowanym poziomie, uwzględniającym sytuację topograficzną w terenie. Jej zasięg został zaznaczony na rysunku niniejszej prognozy. Na terenie planu występuje również kilka głównych, potencjalnych i realnych ognisk

zanieczyszczeń wód podziemnych w obrębie strefy ochronnej oraz jej najbliższego otoczenia – są to tereny produkcyjno-usługowo-składowe (zagrożenie związane z procesami technologicznymi oraz pojedynczymi zbiornikami bezodpływowymi), tartak Imielin (stosowanie substancji impregnujących) oraz tereny upraw rolnych.[5]

2.5 KLIMAT

Według klasyfikacji klimatyczno-rolniczej opracowanej przez R. Gumińskiego (1948), obszar miasta Imielin należy do dzielnicy XV (dzielnica częstochowsko-kielecka) i położony jest w jej południowej części. Charakteryzują ją następujące warunki:[6]

- średnia temperatura stycznia wynosi -2 - -3,0°C,
- średnia temperatura lipca około 15-16°C,
- średnia temperatura roczna 7-8°C,
- dni z przymrozkami od 112 do 130,
- dni mroźnych ok. 20-40,
- ostatnie przymrozki wiosenne występują najczęściej w końcu kwietnia lub na początku maja,
- czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi ok. 60-80 dni,
- okres wegetacyjny trwa od 200 do 210 dni,
- opady atmosferyczne znacznie zróżnicowane, do 650-750 mm/rok,
- przeważają wiatry południowo-zachodnie i zachodnie o prędkościach średnich 3-4 m/s.

Szczególnie istotne dla przewietrzania obszaru i stanu sanitarnego powietrza (przemieszczanie zanieczyszczeń) warunki anemologiczne, uzależnione są od kierunku napływu głównych mas powietrza oraz modyfikowane przez rozkład zasadniczych elementów orograficznych w analizowanym obszarze. Położona w Bieruniu Starym stacja meteorologiczna posiada dane anemometryczne reprezentatywne dla całego regionu. Z danych IMGiW za lata 1961-1990 wynika, iż w rejonie ww. stacji dominują wiatry z sektora zachodniego (od SW do NW, ok. 49% przypadków), znacznie mniejszy (ok. 26%) jest udział wiatrów wschodnich, zaś około 19% przypadków stanowią cisze. Zaobserwowane na stacji IMiGW w Bieruniu Starym dla lat 1961-1990 prędkości wiatrów kształtują się przeciętnie na poziomie 2,2 m/s (średnia roczna), natomiast średnie ich wartości z poszczególnych kierunków zmieniają się w granicach od 2,1 m/s (SE) do 3,1 m/s (SW, W). Również z kierunku północno-zachodniego (NW) przeciętna prędkość wiatrów jest wysoka i wynosi 3,0 m/s, co wskazuje, iż generalnie wiatry wiejące z sektora zachodniego są silniejsze. Wiatry napływające z południowego-zachodu (SW) sprzyjają przewietrzaniu obszaru, obniżając poziomy stężeń zanieczyszczeń w powietrzu, natomiast wiatry wiejące z innych kierunków powodują nanoszenie tych zanieczyszczeń nad analizowany obszar z innych części GOP-u.

Przy charakterystyce klimatycznej danego obszaru szczególnie istotne są warunki opadowe, od których zależy ilość wody pozostającej w obiegu. Dla analizowanego terenu przyjęto dane z posterunku IMiGW w Bieruniu Starym. Średnie roczne sumy opadów atmosferycznych w ww. lokalizacji kształtują się w granicach 750 mm, natomiast w latach ekstremalnych zanotowano następujące sumy roczne: w latach wilgotnych - 978 mm i suchych - 568 mm. Stosunek maksymalnych do minimalnych rocznych sum opadów jest bardzo wyrównany, co wskazuje na dużą stabilność warunków występowania opadów w skali regionu. W ciągu roku dominują opady w półroczu letnim. Stosunek średnich sum opadów półrocza letniego do zimowego wynosi 1,7. Średnio na analizowanym obszarze spada w półroczu letnim około 63% sumy rocznej opadu. Maksimum opadowe występuje w lipcu, średnio po 97 mm opadu. Niemal równie wysokie sumy opadów występują w czerwcu (95 mm) i sierpniu (87 mm), zaś minima opadowe – w lutym i styczniu (40 mm). Dla zasobności wodnej obszaru większe znaczenie ma jednak nie bezwzględna wartość opadów, a ich rodzaj i rozkład na przestrzeni roku. W naszej strefie klimatycznej normą jest, iż znacznie mniejsze opady w postaci śniegu występują zimą. Przy niskich temperaturach gruntu opady te są akumulowane i następnie w okresie roztopów stosunkowo szybko spływają, powodując znacznie wyższe stany wody niż wysokie opady letnie. Są one również bardziej efektywne w przypadku zasilania wód gruntowych i odbudowy podziemnych zasobów wodnych. Warunkiem do zaistnienia ww. zjawiska jest jednak występowanie zimą dodatnich temperatur, które będą powodowały odwilże i brak przemarznięcia wierzchniej warstwy gruntu. Wysoka efektywność opadów okresu zimowego wynika z faktu, iż stosunkowo niskie temperatury zimowe nie sprzyjają parowaniu, a w konsekwencji nie występuje wegetacja.

[5] Na podstawie: Dodatek do dokumentacji hydrogeologicznej ustalającej zasoby eksploatacyjne ujęcia wód podziemnych z utworów triasu „Dziećkowice" w miejscowości Imielin, Zakład Prac Geologicznych w Tychach, Tychy, sierpień 2014 r.

[6] Na podstawie: Wach J., Wach M., Ścisłowski M. 2007, Warunki ekofizjograficzne Miasta Imielin, Przedsiębiorstwo Usługowe Geograf Dąbrowa Górnicza 2007 r.

2.6 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE, SKUTKI EKSPLOATACJI GÓRNICZEJ

Ukształtowanie terenu

Rzeźba współczesnej powierzchni topograficznej jest ściśle uzależniona od opisanej w rozdziale 2.2 budowy geologicznej. W granicach miasta Imielin wyróżnić można fragmenty Zrębowych Pagórów Imielińskich (północny-wschód miasta) oraz Zrębowych Pagórów Lędzińskich (zachód miasta), a także Kotlinę Chrzanowską wraz z doliną Przemszy i Zbiornikiem Imielińskim, jak również Dolinę Wisły.

Bezpośrednio analizowany obszar charakteryzuje zróżnicowane ukształtowanie terenu. Cały obszar wykazuje tendencję do opadania w kierunku wschodnim lub południowo-wschodnim. Najwyżej położony punkt znajduje się w zachodniej części i osiąga wysokość ok. 300 m n.p.m., zaś najniższy – ok. 247 m n.p.m. (południowa część). Wobec powyższego amplituda względnych wysokości nad poziomem morza wynosi ok. 53 m. W bezpośrednim sąsiedztwie północno-wschodnich granic obszaru planu występuje Rauszowa Góra (266,04 m n.p.m.), której północno-zachodnie zbocza znajdują się na terenie opracowania. Wypłaszczone na szczycie wzniesienie w zachodniej części analizowanego obszaru posiada antropogeniczną genezę, związaną z prowadzoną tu w przeszłości działalnością górniczą. Spadki terenu są w tym miejscu największe i powinny zostać uwzględnione podczas jego zagospodarowywania. W jego zachodnim sąsiedztwie zlokalizowana jest Góra Golcówka (307,67 m n.p.m.). Innymi elementami, będącymi skutkami działalności człowieka i wpływającymi na dynamikę ukształtowania terenu są: nasyp pod nieczynną linią kolejową, biegnącą wzdłuż południowo-wschodniej granicy planu, a następnie centralnie, w kierunku północnym oraz nasyp pod wybranymi odcinkami drogi powiatowej – ul. Nowozachęty.

Rysunek 5 Obszar opracowania na podkładzie Numerycznego Modelu Terenu (źródło mapy: https://mapy.geoportal.gov.pl).

Zjawiska osuwiskowe

Na analizowanym obszarze nie stwierdzono występowania zjawisk osuwiskowych oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

Osiadania terenu na skutek eksploatacji górniczej, filary ochronne

Brak jest informacji, żeby bezpośrednio na obszarze opracowania miały miejsce osiadania na skutek eksploatacji górniczej, niemniej należy zaznaczyć że dostęp do danych w tym zakresie jest bardzo ograniczony.

Obowiązujące Studium w granicach przedmiotowego mpzp wyznacza tereny wskazane do objęcia filarami ochronnymi: zwartej zabudowy mieszkaniowo-usługowej, kompleksów usług turystyki oraz sportu i rekreacji, jak również kompleksów terenów aktywności gospodarczej (objęte nimi są zarówno tereny istniejące, jak i projektowane w SUiKZP). Eksploatacja kopalin nie może naruszyć danego przeznaczenia terenu.

2.7 GLEBY

Zgodnie z Mapą Glebowo-Rolniczą Miasta Imielin (IUNG, Puławy 1976 r.), w granicach obszaru opracowania występują:

- gleby brunatne wyługowane i brunatne kwaśne (Bw): znaczny udział w części północno-wschodniej, centralnej, zachodniej oraz znacznie mniejszy – w południowej;
- czarne ziemie zdegradowane i gleby szare (Dz): największy udział w południowej części oraz w paśmie w rejonie skrzyżowania ul. Nowozachęty i Wodnej (wykształciły się w miejscach obniżeń z płytkim poziomem wód gruntowych i na utworach piaszczysto-gliniastych);
- gleby bielicowe i pseudobielicowe (A): nieznaczny udział, rejon skrzyżowania ulic Zachęty i Wodnej, niewielkie obszary w centralnej oraz południowo-zachodniej części planu;
- rędziny brunatne (Rb): najmniejszy odsetek terenu, występują w północno-wschodniej oraz zachodniej części planu.

Pozostałe gleby zostały przekształcone na skutek działalności człowieka.

Spośród kompleksów rolniczej przydatności gleb występuje głównie kompleks żytni słaby (przede wszystkim w północno-wschodniej części planu), żytni dobry (głównie centralna część planu, ale w mniejszym udziale również północno-wschodnia i południowo-zachodnia), użytki zielone średnie oraz słabe i bardzo słabe (południowa część obszaru opracowania oraz rejon skrzyżowania ulic Nowozachęty i Wodnej), pszenno-żytni (niewielkie powierzchniowo obszary, występują w różnych lokalizacjach) oraz pszenny wadliwy (zachodni kraniec). W zachodniej części wyróżnia się także gleby nieprzydatne dla rolnictwa.

Należy mieć na uwadze, że dostępne dane w tym zakresie (tj. typy oraz kompleksy rolniczej przydatności gleb) mogły ulec znacznej dezaktualizacji, gdyż zostały opracowane w l. 70 XX w. Przykładowo obecnie z pewnością zdecydowanie większy odsetek przypada gruntom antropogenicznym, jednak trudno jest ocenić skalę innych różnic.

Według klasyfikacji bonitacyjnej gleb na obszarze opracowania występują głównie grunty orne (R), łąki trwałe (Ł), pastwiska trwałe (Ps) oraz mniej licznie – sady (S). Ich dopełnienie stanowią grunty zabudowane i zurbanizowane, takie jak tereny przemysłowe (Ba) oraz mieszkaniowe (B). Dodatkowo wyróżnia się grunty rolne zabudowane (Br), grunty pod rowami (W), nieużytki (N), grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi (Wp), Lasy (Ls) oraz tereny komunikacyjne – drogi.

Z godnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1326 ze zm.) w granicach administracyjnych miast nie jest wymagana zgoda na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych chronionych na cele nierolnicze. Ustawa ta jednocześnie stanowi, iż przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne dokonuje się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, przy czym przeznaczenie na cele nieleśne gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw środowiska lub upoważnionej przez niego osoby, a pozostałych gruntów leśnych – zgody marszałka województwa wyrażanej po uzyskaniu opinii izby rolniczej.

2.8 ZASOBY NATURALNE

Na całym obszarze opracowania występuje udokumentowane złoże węgla kamiennej „Imielin Północ" WK-18243, zaś na stosunkowo niewielkim, zachodnim fragmencie – udokumentowane złoże kamieni drogowych i budowlanych „Imielin" WK-857. Dodatkowo w bezpośrednim sąsiedztwie południowych granic analizowanego tereny wyróżnia się teren górniczy Lędziny I.

2.9 PRZYRODA OŻYWIONA

Na analizowanym terenie występuje mozaika terenów zabudowanych (głównie mieszkaniowych – jednorodzinnych, ale również przemysłowych) oraz „otwartych", składających się na system przyrodniczy miasta. Na drugą spośród ww. grup składają się w dużej mierze użytkowane rolniczo grunty rolne, łąki towarzyszące ciekom wodnym w postaci rowów melioracyjnych, pastwiska i sady oraz jeden niewielki prywatny las gospodarczy, zlokalizowany pomiędzy ulicami Nowozachęty, Zachęty i Wodną, gdzie gatunkiem panującym jest sosna. W zakresie wód powierzchniowych stojących

należy wymienić niewielki zbiornik wodny o powierzchni ok. 0,084 ha, który zlokalizowany jest na tyłach prywatnej posesji przy ul. Bartniczej. Kolejny jedynie częściowo znajduje się w zasięgu obszaru planu (na zakończeniu ul. Polnej).

Na analizowanym obszarze nie występują wartościowe siedliska przyrodnicze, dominują tu obszary gruntów rolnych oraz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Jednocześnie w bezpośrednim sąsiedztwie zachodnich granic znajdują się Murawy kserotermiczne na Golcówce, które w obowiązującym Studium zostały wskazane jako teren cenny przyrodniczo.

2.10 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 R. ORAZ KORYTARZE EKOLOGICZNE

Na analizowanym obszarze ani w jego pobliżu nie występują obecnie żadne formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 - 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1098 z późn. zm.).

Koncepcja regionalnej sieci korytarzy ekologicznych dla województwa śląskiego została opracowana w Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska we współpracy z ekspertami specjalizującymi się w różnych grupach kręgowców. Efektem jest sieć korytarzy uwzględniających specyfikę migracji poszczególnych grup gatunków. Korytarze te zostały uwzględnione również w PZPWŚ.

Korytarz spójności obszarów chronionych. Dla zapewnienia wzajemnej łączności obszarów chronionych w województwie śląskim dokonano analizy przestrzennej, której celem było wyznaczenie korytarzy spójności obszarów chronionych, zgodnie z koncepcją Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych. W analizie uwzględniono tylko wielkoprzestrzenne formy ochrony przyrody, utworzone na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2004 r. nr 92 poz. 880 z późn. zm.): otulinę parku narodowego, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, rezerwaty przyrody oraz obszary Natura 2000. W tym ostatnim przypadku Dyrektywa Siedliskowa zobowiązuje kraje Unii Europejskiej do połączenia tych obszarów w spójną i wzajemnie połączoną, europejską sieć ekologiczną.

Wschodnia część obszaru opracowania znajduje się w zasięgu korytarza spójności obszarów chronionych „Przemsza" (M12).

Korytarz ornitologiczny. Wyznaczone korytarze ornitologiczne obejmują szlaki migracji ptaków oraz przystanki pośrednie. W województwie śląskim najważniejsze znaczenie dla ptaków migrujących mają duże zbiorniki zaporowe (jako miejsca żerowania, odpoczynku, pierzenia się, gromadzenia się przed odlotem) oraz niezamarzające zimą odcinki dużych rzek lub mniejszych cieków wodnych (często wskutek zrzutu zanieczyszczonych wód dołowych lub poprzemysłowych i komunalnych). Mają one również znaczenie dla ptaków zimujących, wśród których najliczniejsze są gatunki wodno-błotne: krzyżówka, łabędź niemy, łyska, mewa siwa i mewa białogłowa (są to gatunki niezagrożone, średnio liczne lub liczne). W okresie jesieni, kiedy rzeki wylewają rzadko, na zbiornikach zaporowych odnotowano kumulowanie się wielkich ilości ptaków przelotnych, zwłaszcza z zagrożonej grupy ptaków siewkowych.

Niewielki fragment zlokalizowany we wschodniej części obszaru opracowania znajduje się w zasięgu regionalnego korytarza ornitologicznego „Dolina Przemszy" oraz regionalnego przystanku dla ptaków – Zbiornik Dziećkowice.

Wszystkie ww. elementy zostały naniesione na rysunek prognozy.

2.11 KRAJOBRAZ

W ujęciu ogólnym na obszarze opracowania możliwe jest wydzielenie następujących typów krajobrazu:

- krajobraz mało- i wielkoobszarowych gruntów rolnych;
- krajobraz łąk i pastwisk, w tym w otoczeniu rowów melioracyjnych;
- krajobraz pozostałych terenów otwartych, w tym porośniętych roślinnością krzewiastą i drzewami oraz niewielki las prywatny;
- krajobraz terenów zurbanizowanych – w tym przede wszystkim podmiejskich osiedli mieszkaniowych jednorodzinnych (centralna oraz północno-wschodnia część obszaru planu), obszarów przemysłowych (północna część obszaru planu) oraz terenów komunikacji drogowej i kolejowej.

Zgodnie z egib istniejąca zabudowa przeważnie posiada od 1 do 2 kondygnacji nadziemnych, jednostkowo występują również 3 kondygnacje. W centralnej oraz północno-wschodniej części dominują budynki mieszkalne, zaś na północy – przemysłowe. Ich uzupełnienie stanowią obiekty: biurowe, handlowo-usługowe, produkcyjne lub usługowe lub gospodarcze dla rolnictwa, transportu i łączności, jak również zbiorniki, silosy i budynki magazynowe oraz inne budynki niemieszkalne. Forma architektoniczna istniejącej zabudowy mieszkalnej nie wykazuje jednoznacznej spójności – dachy

posiadają różną geometrię (płaskie, wielospadowe, dwuspadowe) oraz kolorystykę (odcienie czerwieni, szarości lub brązu), elewacje zostały wykończone różnego rodzaju materiałami, a ich kolory w niektórych przypadkach mocno i niejednoznacznie pozytywnie wyróżniają się na tle otoczenia. Stan techniczny większości budynków jest dobry lub bardzo dobry. Ocenia się, że tereny istniejące przemysłowe ze względu na sposób wykończenia zabudowy oraz takie elementy jak ogrodzenie, nie oddziałują na lokalny krajobraz w sposób pozytywny. Dysharmonijnie w analizowanym kontekście ocenia się także zlokalizowany przy ul. Maratońskiej teren Tartaku Imielin.

2.12 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na terenie opracowania nie występują żadne zabytki wpisane do rejestru zabytków oraz wojewódzkiej ewidencji zabytków. Brak jest również zabytków archeologicznych. Jednocześnie w rejonie skrzyżowania ulic. J. Poniatowskiego i Nowozachęty zlokalizowany jest zabytkowy murowany krzyż, który w Studium został wskazany do ochrony prawem miejscowym.

Fot. 1 Widok na zabytkowy murowany krzyż w rejonie skrzyżowania ulic. J. Poniatowskiego i Nowozachęty.

3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU

W granicach obszaru opracowania obowiązuje 7, wymienionych w pkt 1.1 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Część obowiązujących aktów prawa miejscowego wykazuje istotne rozbieżności z aktualnym Studium, które zostało przyjęte w 2016 r., a zatem w okresie późniejszym niżeli większość planów. Studium przewiduje większe zasięgi terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz przemysłowo-usługowej, wprowadza również tereny usług sportu i rekreacji na terenach dotąd rolnych. Projekt mpzp ustala przeznaczenia analogiczne względem Studium, zatem można uznać, że brak jego realizacji skutkowałby zabudowaniem na cele mieszkaniowe oraz przemysłowo-usługowe znacznie mniejszych powierzchni, co z punktu widzenia ochrony środowiska należy uznać za bardziej korzystne. Natomiast jeden z terenów projektowanej zabudowy sportu i rekreacji funkcjonowałby jako teren rolny, jednak projekt częściowo dla wspomnianego przeznaczenia US przewiduje zakaz lokalizowania zabudowy oraz stosunkowo duży udział powierzchni biologicznie czynnej. Jest to zatem przypadek, w którym brak realizacji ustaleń projektowanego planu nie przyniósłby aż tak znacząco pozytywnych zmian w środowisku. Reasumując, scenariusz braku realizacji ustaleń projektowanego planu mógłby skutkować dalszą konsumpcją planów obowiązujących, których oddziaływanie na środowisko przyrodnicze ocenia się na negatywne w mniejszym stopniu, niżeli w przypadku projektowanego planu. Jednakże należy mieć na uwadze, że na części obszaru opracowania nie obowiązuje żaden mpzp, zatem realizacja inwestycji odbywa się poprzez decyzje o warunkach zabudowy (wz), które w analizowanym kontekście uznaje się za zdecydowanie mniej korzystne, niżeli miejscowe plany (wskazana w wz funkcja terenu nie musi wykazywać zgodności ze Studium, ponadto wz nie preferują podejścia kompleksowego, obejmującego szeroki kontekst przestrzenny – przeważnie wydawane są dla jednej działki lub ich zespołu, który składa się na daną posesję).

Fakt podjęcia procedury planistycznej sygnalizuje, że obowiązujące opracowania częściowo nie spełniają oczekiwań społecznych, co mogłoby mieć przełożenie na mniejsze tempo działań inwestycyjnych. Wówczas środowisko przyrodnicze obszaru opracowania potencjalnie pozostanie w obecnej lub zbliżonej do obecnej formie. Należy jednak podkreślić, że założenie całkowitej niezmienności środowiska w przypadku dotychczasowego użytkowania jest nierealne,

choć nie przewiduje się, aby dla przedmiotowego terenu zmiany te miały charakter szczególnie negatywny. Skutki oddziaływań niektórych form antropopresji w dłuższej perspektywie czasowej mogą się kumulować. Odnosi się to przede wszystkim do oddziaływania związanego z „niską emisją", zagrażającego jakości m.in. powietrza, gleb i wód. Formy te, po przekroczeniu pewnych wartości progowych mogą skutkować skokowymi negatywnymi zmianami środowiska.

Zaniechanie realizacji ustaleń projektowanego planu nie spowoduje również istotnych pozytywnych zmian w środowisku, które mogłyby stanowić uzasadnienie do przyjęcia innych (alternatywnych) rozwiązań.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

W granicach opracowania oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują żadne formy ochrony przyrody zgodne z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zatem nie wyróżnia się dotyczących ww. obszarów problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.

Wśród pozostałych występujących na przedmiotowym obszarze problemów ochrony środowiska wymienia się:

- sukcesywne zwiększanie się spływu powierzchniowego wód, przy jednoczesnym ograniczaniu infiltracji wgłębnej (skutek powstawania nowej zabudowy i utwardzania terenów);
- istniejące ogniska zanieczyszczeń zagrażające wodom podziemnym zlokalizowanego poza obszarem planu ujęcia „Dziećkowice" (szerzej pkt 2.4);
- problem „niskiej emisji" toksycznych substancji z lokalnych kotłowni i pieców ze strony terenu zabudowy mieszkaniowej;
- zanieczyszczenie spalinami ze strony układu drogowego (głównie ul. Nowozachęty);
- zanieczyszczenie hałasem, którego źródłem są przede wszystkim ciągi tras komunikacyjnych (głównie ul. Nowozachęty);
- oddziaływanie w zakresie pola elektromagnetycznego oraz hałasu ze strony linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia 220 kV i 110 kV (choć obecnie przeważnie przebiegają one w oddaleniu od istniejących terenów zabudowanych).

5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE

W granicach obszaru opracowania wśród wód powierzchniowych występuje jedynie bardzo uboga sieci rowów melioracyjnych oraz dwa niewielkie stawy, brak jest natomiast większych cieków wyróżnionych, co sprawia, że wpływ ustaleń planu na ten komponent środowiska z założenia będzie nieduży. Dodatkowo w uchwale występuje zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków powstałych na obszarze planu miejscowego do rowów melioracyjnych oraz wprost do gruntu.

Niezależnie od powyższego, projekt nie wprowadza nowych terenów i sposobów zagospodarowania, które w sposób znaczący mogłyby wpłynąć na pogorszenie jakości wód powierzchniowych. Powstanie nowej zabudowy spowoduje zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków, a analizowany projekt dopuszcza najmniej korzystne z punktu widzenia ochrony środowiska zbiorniki bezodpływowe – tzw. „szamba" (jako jedno z możliwych rozwiązań – przewiduje również kanalizację sanitarną oraz przydomowe oczyszczalnie ścieków). Niemniej należy podkreślić, że obszar opracowania w dużej mierze znajduje się w zasięgu oddziaływania istniejącej sieci kanalizacji, w związku z czym potencjalne zagrożenie dotyczy jedynie części projektowanych terenów zabudowy. Ponadto w obowiązującej niezależnie od przedmiotowego planu uchwale dot. ustalenia szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku w gminie, występuje zapis nakazujący właścicielom nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe opróżnianie ich z częstotliwością dostosowaną do pojemności tych zbiorników i ilości zużytej wody, tak aby nie dopuszczać do ich przepełnienia. Jednocześnie w zakresie przydomowych oczyszczalni ścieków wskazano na obowiązek pozbywania się osadów ściekowych z częstotliwością wynikającą z instrukcji obsługi urządzenia, jednak nie rzadziej niż 2 razy w roku. Niemniej należy pamiętać, że skuteczność ww. nakazów w dużej mierze zależy od skuteczności systemu kontroli i monitoringu – są to zagadnienia wykraczające poza kompetencje miejscowego planu.

Ocenia się, że posiadające nadal znaczny udział w całkowitej powierzchni planu tereny „otwarte" (ZP, ZNU,R i ZL, jak również US z zakazem lokalizowania zabudowy) będą miały korzystny wpływ na wody powierzchniowe.

5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE

Wpływ na wody podziemne związany z odprowadzaniem ścieków – analogicznie jak w pkt 5.1.

Wprowadzenie nowej zabudowy oraz innych form zagospodarowania będzie skutkować zwiększeniem powierzchni uszczelnionych i - co za tym idzie - ograniczeniem możliwości zasilania wód gruntowych oraz zmianą stosunków wodnych, jednak bez istotnego wpływu na stan środowiska (zmiany naturalnego spływu wód wywołane przez człowieka i spowodowane najczęściej działaniem związanym z robotami budowlanymi na nieruchomościach, tj. nawożeniem znacznej ilości ziemi na działkę lub jej wywożeniem, przez co woda spływa lub odpływa z gruntów sąsiednich powodując lokalne uciążliwości). Źródłem zanieczyszczeń substancjami ropopochodnymi mogą być również tereny istniejących oraz projektowanych dróg (choć projektowane odcinki posiadają niskie klasy techniczne, przekładające się na mniejsze natężenie ruchu oraz w konsekwencji – niewielką skalę tego typu oddziaływania).

Na terenie planu występuje również kilka głównych, potencjalnych i realnych ognisk zanieczyszczeń wód podziemnych w obrębie projektowanej strefy ochrony oraz jej najbliższego otoczenia – są to tereny produkcyjno-usługowo-składowe w bezpośrednim południowym sąsiedztwie ZUW „Dziećkowice" (zagrożenie związane z procesami technologicznymi oraz pojedynczymi zbiornikami bezodpływowymi), tartak Imielin (stosowanie substancji impregnujących) oraz tereny upraw rolnych (tereny rolne na skutek realizacji planu częściowo zostaną przekształcone w kierunku zurbanizowanych).

W zakresie występujących na obszarze planu GZWP nr 452 oraz JCWPd nr 146 nie przewiduje się istotnie negatywnego wpływu. Projekt nie powinien przyczynić się do nieosiągnięcia celów środowiskowych przez wymienione powyżej JCWPd, niemniej potencjalnym zagrożeniem mogą być tutaj liniowe ogniska zanieczyszczeń w postaci dróg obciążonych znacznym natężeniem ruchu (głównie ul. Nowozachęty, ale również np. ul. Wodna), choć należy pamiętać, że na analizowanym obszarze stanowią one elementy istniejące, oddziałujące niezależnie od faktu uchwalenia planu.

5.3 WPŁYW NA KLIMAT

Przewiduje się, że potencjalny wpływ na powietrze atmosferyczne – a co za tym idzie – na lokalny klimat w przypadku powstawania nowej zabudowy bądź realizacji innych form zagospodarowania, będzie związany z emisją szkodliwych substancji podczas prowadzenia robót budowlanych (uciążliwość tymczasowa, która ustanie po zakończeniu prac). W kontekście użytkowania zabudowy oraz prowadzenia przewidzianej na danym terenie działalności, dodatkowo należy wymienić uciążliwości związane z ogrzewaniem budynków mieszkalnych jednorodzinnych – w niesprzyjających warunkach atmosferycznych możliwe jest okresowe przekroczenie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza, zwłaszcza w okresie grzewczym i w trakcie warunków inwersyjnych. Lokalne kotłownie na gaz, węgiel czy koks dodatkowo emitują duże ilości dwutlenku węgla, wpływającego na globalne zmiany klimatyczne. Należy jednak podkreślić, że na terenie woj. śląskiego obowiązuje uchwała Nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 12 kwietnia 2017 r., poz. 2624), która ma na celu ograniczenie nadużyć w tym zakresie. Zagrożenie ze strony obiektów przemysłowo-usługowych jest niewielkie, ponieważ muszą one spełnić szereg norm ujętych w prawie ochrony środowiska, ponadto objęte są bieżącym system monitoringu, kontroli oraz pozwoleń, choć znaczenie ma tu również proces uzyskiwania wszelkich pozwoleń, a także później właściwe użytkowanie urządzeń. Należy prognozować, że na skutek budowy obiektów przemysłowo-usługowych nie wystąpią znaczące przekroczenia norm, co gwarantują wymagania prawa ochrony środowiska.

Zainwestowanie powierzchni planu poprzez wprowadzenie nowej zabudowy może wpłynąć na modyfikację lokalnego klimatu, szczególnie w odniesieniu do pola wiatru, przewietrzania i średniej temperatury powietrza. Docelowo przy planowanej intensywności zabudowy oraz usunięciu części istniejącej roślinności, na części terenu okresowo może dojść do nasilenia zjawisk charakterystycznych dla miejskiej wyspy ciepła (przesuszenie powietrza, spadek ilości tlenu).

Oddzielny problem dotyczy emisji spalin, związanych ruchem komunikacyjnym przenoszonym głównie przez drogi publiczne o wyższych klasach technicznych, obciążone znacznym natężeniem ruchu (dotyczy głównie ul. Nowozachęty, ale również np. ul. Wodnej). Należy mieć na uwadze, że projekt planu wprowadza je na zasadzie usankcjonowania stanu istniejącego, zatem są to elementy oddziałujące na klimat niezależnie od faktu realizacji mpzp, choć przewidziane nowe tereny głównie przemysłowo-usługowe prawdopodobnie zwiększą natężenie ruchu na tych drogach. Projektowane zupełnie nowe odcinki posiadają niskie klasy techniczne, przez co ocenia się, że skala oddziaływania będzie tutaj bardzo niewielka.

Tereny ZP, ZNU,R , ZL oraz US o nadal bardzo dużym udziale w całkowitej powierzchni planu wpłyną w pewnym stopniu pozytywnie na lokalny klimat. Podkreślenia wymaga przede wszystkim klimatotwórcza rola lasów. Choć na terenie planu jest to zaledwie jeden mały kompleks, to mimo wszystko zadrzewienia leśne wpływają na temperaturę powietrza, wilgotność atmosfery, ilość opadów atmosferycznych, zawartość w atmosferze gazów, odpowiedzialnych za efekt cieplarniany lub/oraz na amplitudę wartości poszczególnych cech klimatu (klimatotwórcze funkcje lasu).

W szerszej – regionalnej skali, realizacja ustaleń planu nie będzie miała istotnego wpływu na klimat, jednak spowoduje częściowe przekształcenie lokalnego topoklimatu z topoklimatu terenów użytkowanych rolniczo (o dobrym przewietrzaniu, słabym zakryciu gruntu, zmieniającym się z roku na rok składzie gatunkowym roślin) lub topoklimatu powierzchni zadrzewionych i otwartych innych niż rolne, na topoklimat terenów zurbanizowanych, gdzie obserwowany wpływ czynnika antropogenicznego wyraża się poprzez wzrost zanieczyszczeń powietrza pochodzących z indywidualnych palenisk domowych, zwłaszcza w okresach grzewczych. Częste jeszcze ogrzewanie mieszkań tanim węglem o niskiej jakości, powoduje rejestrowany wzrost zanieczyszczeń powietrza w okresach zimowych. Widocznym tego obrazem jest zadymienie osad zimą. Jednocześnie zwarte powierzchnie zabudowy, utwardzone place i drogi, charakterystyczne dla terenów przemysłowo-usługowych, łatwiej nagrzewają się w ciągu dnia, co powoduje podniesienie temperatury powietrza w przyziemnej warstwie atmosfery.

5.4 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Budowa nowych obiektów o charakterze mieszkaniowym oraz produkcyjno-usługowym może wpłynąć na przekształcenie powierzchni terenu, nie będzie on jednak miało charakteru znaczących zmian. Projekt planu nie przewiduje realizacji wielkoskalowych przedsięwzięć, takich jak drogi wysokich klas, składowiska odpadów, odkrywkowe kopalnie czy inne obiekty, których budowa związana jest z przemieszczaniem znacznej ilości mas ziemnych. Niemniej realizacja zabudowy mieszkaniowej oraz przemysłowo-usługowej, zwłaszcza na niezabudowanych dotąd terenach będzie wiązała się ze zmianami powierzchni, przekształcaniem gruntów, plantowaniem itp., zatem można prognozować, że obecne ukształtowanie terenu ulegnie częściowej (tj. głównie na obszarach przewidujących zabudowę) zmianie.

Zmiany powierzchni ziemi należy uznać za nieuniknione, towarzyszące wprowadzeniu każdego typu inwestycji, jednocześnie jednak nie powodujące znaczących przekształceń morfologii terenu.

5.5 WPŁYW NA GLEBY

Ocenia się, że pozostawienie znacznej części obszaru planu w postaci terenów „zielonych" wpłynie w sposób pozytywny na gleby, zapobiegając ich degradacji.

Dla obszarów, na których zostaną prowadzone prace budowlane, dążące do wzniesienia nowego obiektu lub realizacji innego typu zagospodarowania zostanie usunięta wierzchnia warstwa gleby, co wpłynie na jej całkowite zniszczenie, jednak teren ten niezależnie od faktu uchwalenia przedmiotowego planu od dawna poddawany jest procesowi urbanizacji, a istniejące tereny otwarte przeznaczone pod zabudowę nie posiadają szczególnej wartości przyrodniczej, wobec czego oddziaływanie to uznaje się za mało znaczące. Zagrożenie względem jakości gleb potencjalnie stanowi możliwość stosowania szamb (analizy tego zagrożenia dokonano w pkt 5.1. i 5.2.). Źródłem zanieczyszczeń mogą być również tereny istniejących dróg (substancje ropopochodne).

Związane z zainwestowaniem zniszczenie gleb w sposób szczególny dotyczy gruntów rolnych o wysokich klasach bonitacyjnych (tj. gruntów rolnych chronionych), jednak w świetle obowiązujących przepisów w granicach administracyjnych miast nie jest wymagana zgoda na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych chronionych na cele nierolnicze.

5.6 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE

Na całym obszarze opracowania występuje udokumentowane złoże węgla kamiennego „Imielin Północ" WK-18243, zaś na stosunkowo niewielkim, zachodnim fragmencie – udokumentowane złoże kamieni drogowych i budowlanych „Imielin" WK-857. Dodatkowo w bezpośrednim sąsiedztwie południowych granic analizowanego tereny wyróżnia się teren górniczy Lędziny I.

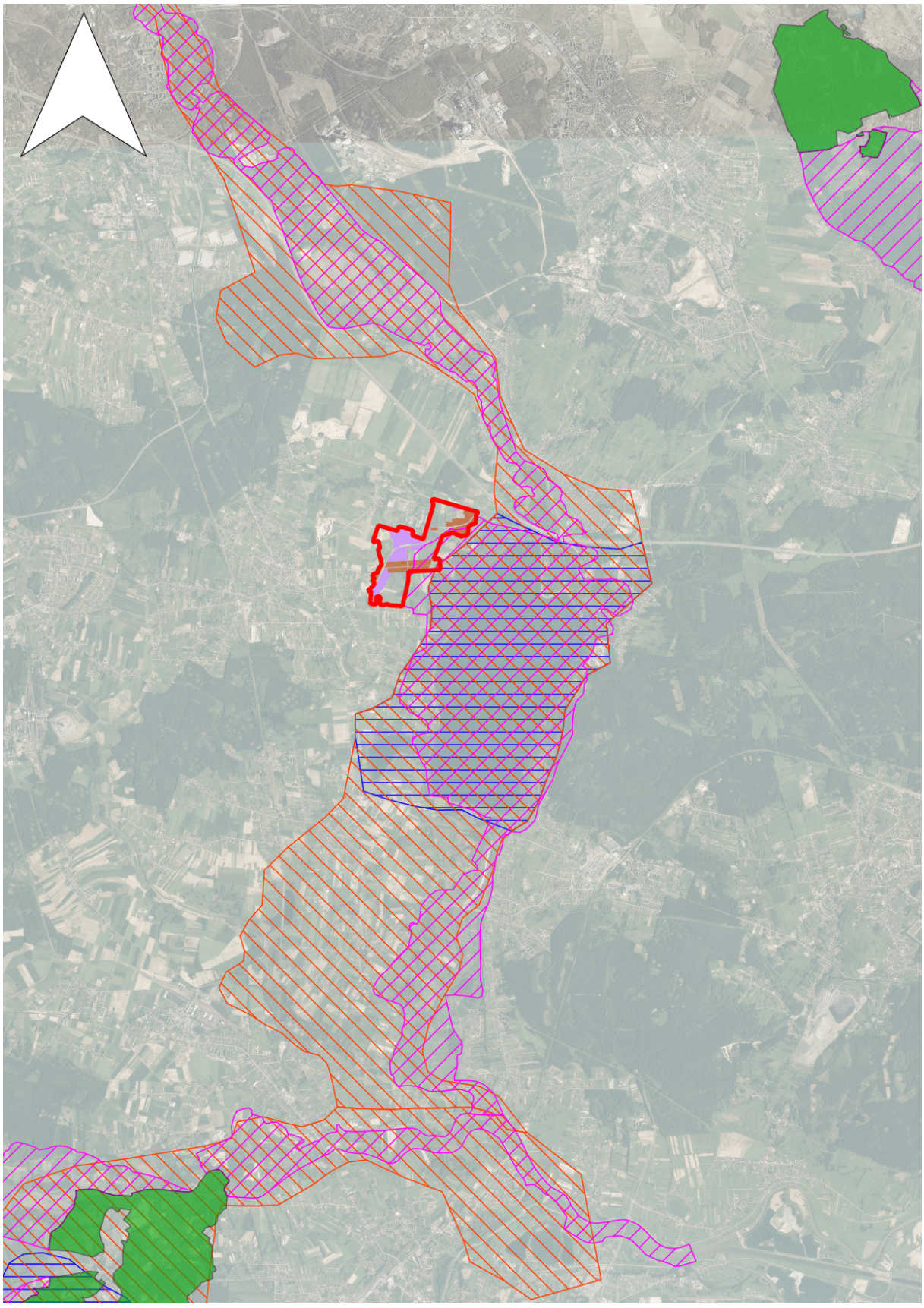
Projekt wykazuje powyższe złoża oraz teren górniczy jako elementy o charakterze informacyjnym, jednocześnie w granicach samego obszaru opracowania nie przewiduje możliwości powierzchniowego wydobycia. Nie przewiduje się zagrożenia względem tego komponentu środowiska.

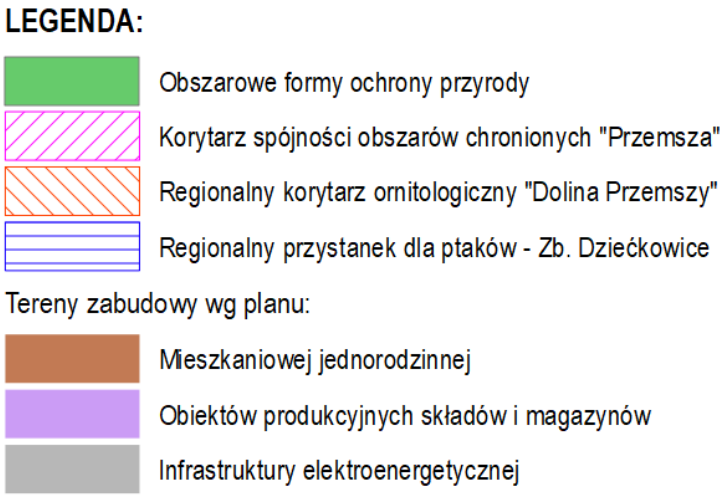
5.7 WPŁYW NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Wprowadzenie nowej zabudowy oraz innych form zagospodarowania w miejscach, które na dzień dzisiejszy funkcjonują jako tereny „zielone", spowoduje zmiany w środowisku roślinnym, wyrażające się m.in. usunięciem części istniejącej roślinności. Zabudowanie terenów dotąd „otwartych" będzie również skutkowało ograniczeniem zasięgu żerowania i bytowania dzikich zwierząt. Częściowo pod zabudowę przeznaczono fragment korytarza spójności obszarów chronionych „Przemsza". W analizowanym zasięgu przestrzennym jego zasadniczym zadaniem jest połączenie obszaru Natura 2000 „Stawy w Brzeszczach" (zlokalizowanego w odległości ok. 10 km na południowy zachód od obszaru planu) z formami ochrony przyrody, zlokalizowanymi na północ oraz północny wschód od granic planu. Wymiana gatunkowa w obrębie tego

korytarza odbywa się głównie poprzez obudowy ekologiczne śródlądowych wód płynących (w rejonie planu – rzeki Przemszy oraz Zbiornika Dziećkowice). Teren planu obejmuje jedynie niewielki, peryferyjny fragment tego korytarza, będący dalszym otoczeniem Zbiornika Dziećkowice, przez co nie wpływa w sposób istotny na ograniczenie jego zasadniczej funkcji. Dodatkowo jedynie część terenów przeznacza pod zabudowę, pozostałe nadal będą funkcjonować w formie terenów zielonych. Regionalny korytarz ornitologiczny oraz przystanek dla ptaków obejmuje obszar planu w bardzo małym fragmencie, dodatkowo projekt przewiduje tam zieleń urządzoną oraz sankcjonuje jeden istniejący teren zabudowy mieszkaniowej, przez co nie przewiduje się, aby jego realizacja mogła powodować istotne zagrożenie.

Rysunek 6 Położenie obszaru planu w relacji do korytarza spójności obszarów chronionych, korytarza ornitologicznego oraz przystanku dla ptaków, o których mowa w tekście prognozy (opracowanie własne na tle ortofotomapy, źródło mapy: www. geoportal.gov.pl).

Rozwój urbanizacji wiąże się również z czasową emisją szkodliwych substancji do atmosfery, a tym samym oddziaływaniem na zwierzęta i roślinność, na które w sposób negatywny wpłynie także ingerencja w wierzchnią warstwę gleby. Ewentualne tereny zieleni towarzyszącej zabudowie mieszkaniowej, przemysłowej i usługowej prawdopodobnie zostaną ukształtowane głównie w oparciu o gatunki roślin ozdobnych i odpornych na warunki lokalne, co będzie miało negatywny wpływ na różnorodność biologiczną obszaru, tym bardziej, że wykorzystane zostaną również gatunki obce, często inwazyjne, stanowiące zagrożenie dla rodzimej flory, wpływające jednak pozytywnie na walory wizualne krajobrazu lokalnego.

W projekcie na znacznej powierzchni przewidziano tereny zielone (ZL, ZP, ZNU,R), których wpływ na środowisko przyrodnicze należy ocenić jako pozytywny – będą one stanowić pewnego rodzaju przeciwwagę dla terenów zurbanizowanych.

W bezpośrednim sąsiedztwie granic planu znajduje się teren wskazany przez Studium jako cenny przyrodniczo (Murawy kserotermiczne na Golcówce). Jest on zlokalizowany poza obszarem opracowania, zatem nie ma tu możliwości bezpośredniej ingerencji poprzez ustalenia mpzp, natomiast projektowane sąsiedztwo w postaci przeznaczenia US nie powinno stanowić zagrożenia, zwłaszcza że zabrania się tam lokalizowania zabudowy rekreacji indywidualnej. Dodatkowo funkcja ta wykazuje zgodność z ustaleniami Studium – tego samego, które wyznaczyło omawiany obszar jako cenny przyrodniczo.

W związku z powyższym oraz z uwagi na brak w granicach opracowania cennych siedlisk przyrodniczych oraz jakichkolwiek form ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody – nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania.

5.8 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 R.

Na analizowanym obszarze ani w jego pobliżu nie występują obecnie żadne formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 - 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1098 z późn. zm.).

W odległości nie większej niż ok. 10 km od granic planu występują:

- rezerwat „Las Murckowski” (ok. 10 km),
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Dobra-Wilkoszyn” (ok. 7,5 km),
- Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Uroczysko Sadowa Góra” (ok. 8 km),
- OSO Natura 2000 „Stawy w Brzeszczach” PLB120009 (ok. 9 km),
- SOO Natura 2000 „Łąki w Jaworznie” PLH240042 (ok. 8 km),
- użytki ekologiczne „Chomik europejski” (ok. 6 km), „Płone Bagno” (ok. 8,5 km), „Łąki w Ciężkowicach” i „Łęg za torami” (ok. 10 km).

W związku z powyższym nie przewiduje się negatywnego wpływu na obszary chronione.

5.9 WPŁYW NA KRAJOBRAZ

Dla części obszaru planu na skutek jego realizacji krajobraz nie ulegnie znaczącemu przekształceniu, gdyż ustalenia projektu sankcjonują istniejące zagospodarowanie. Największe zmiany przewiduje się na obszarach

funkcjonujących obecnie jako „otwarte" (tj. rolne, łąk, zieleni nieurządzonej), dla których plan wprowadza tereny związane z zabudową mieszkaniową lub przemysłowo-usługową. Powyższe będzie skutkowało przekształceniem krajobrazu terenów „otwartych" w kierunku zurbanizowanych. Projekt planu przewiduje ustalenia m.in. z zakresu wysokości i rodzaju zabudowy, geometrii, materiału oraz koloru pokrycia dachu, które wpisują się w krajobraz istniejącej zabudowy i pozwolą na kształtowanie nowych budynków w sposób spójny ze stanem obecnym. Objęcie ochroną wartościowego obiektu również pociągnie za sobą skutki o pozytywnym wpływie na lokalny krajobraz.

Wobec powyższego w ujęciu ogólnym na skutek realizacji mpzp nie przewiduje się pogorszenia jakości krajobrazu (a jedynie jego częściowe przekształcenie), do czego przyczynią się również określone w części tekstowej wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów oraz zasady kształtowania ładu przestrzennego. Pomimo stwierdzonego wpływu na krajobraz należy mieć na uwadze, że teren ten częściowo już od dawna funkcjonuje w dużej mierze jako zurbanizowany, przez co skalę ww. zmian ocenia się jako umiarkowaną.

Dawniej tereny przemysłowe i przemysłowo-usługowe ze względu na technologie, które były wówczas w użyciu oraz brak dbałości o oszczędne korzystanie z terenu cechowały się negatywnym oraz „agresywnym" wpływem na krajobraz. Obecnie są one realizowane są w sposób minimalistyczny, co wynika m.in. z ekonomii. Zwykle zabudowują je obiekty typowe, które zostały ukształtowane na skutek wieloletnich prac architektów i budowniczych, uwzględniających istnienie najlepszych dostępnych praktyk, z zastosowaniem stonowanej kolorystyki i oszczędnych form.

Dla przedmiotowego obszaru nie sporządzono dotąd audytu krajobrazowego określającego krajobrazy priorytetowe oraz wnioski i rekomendacje wynikające z jego rozstrzygnięć, w związku z czym w przedmiotowym planie nie wprowadzono ustaleń w tym zakresie.

5.10 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

W projekcie planu uwzględniono występowanie zabytkowego krzyża oraz wprowadzono szczegółowe zasady jego ochrony. W związku z powyższym nie przewiduje się zagrożenia dla zabytków i obiektów wartościowych kulturowo.

5.11 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

5.11.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które w sposób znaczący mogłyby wpłynąć na potencjalne pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. Przewiduje się, że potencjalny wpływ w przypadku powstawania nowej zabudowy bądź realizacji innych form zagospodarowania, będzie związany z emisją szkodliwych substancji podczas prowadzenia robót budowlanych (uciążliwość tymczasowa, która ustanie po zakończeniu prac). W kontekście użytkowania zabudowy oraz prowadzenia przewidzianej na danym terenie działalności, dodatkowo należy wymienić uciążliwości związane z ogrzewaniem budynków mieszkalnych jednorodzinnych („niska emisja") – w niesprzyjających warunkach atmosferycznych możliwe jest okresowe przekroczenie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza, zwłaszcza w okresie grzewczym i w trakcie warunków inwersyjnych. Systemy obsługi grzewczej budynków mieszkalnych praktycznie pozostają poza kontrolą służb ochrony środowiska, a rozwiązanie problemu „niskiej emisji" wymaga podjęcia działań, które wykraczają poza ramy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Niezależnie od powyższego ustalenia planu miejscowego wpisują się w trendy w zakresie możliwości wykorzystania odnawianych źródeł energii. Ponadto – jak już wspomniano wcześniej – na terenie woj. śląskiego obowiązuje uchwała Nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 12 kwietnia 2017 r., poz. 2624), która ma na celu ograniczenie nadużyć w tym zakresie. Zagrożenie w tym zakresie ze strony obiektów przemysłowo-usługowych jest niewielkie, ponieważ muszą one spełnić szereg norm ujętych w prawie ochrony środowiska, ponadto objęte są bieżącym system monitoringu, kontroli oraz pozwoleń, choć znaczenie ma tu również proces uzyskiwania wszelkich pozwoleń, a także później właściwe użytkowanie urządzeń. Należy prognozować, że na skutek budowy obiektów przemysłowo-usługowych nie wystąpią znaczące przekroczenia norm, co gwarantują wymagania prawa ochrony środowiska.

Oddzielny problem dotyczy emisji spalin, związanych ruchem komunikacyjnym przenoszonym głównie przez drogi publiczne o wyższych klasach technicznych, obciążonych znacznym natężeniem ruchu (w granicach mpzp głównie ul. Nowozachęty, dla której przewidziano główną klasę techniczną, jednak również drogi klasy zbiorczej i lokalnej). Podkreślenia wymaga, że stanowią one stan istniejący, zatem nie są one źródłem zupełnie nowych zanieczyszczeń, jednak z uwagi na fakt, że projekt przewiduje nowe tereny zabudowy (chodzi głównie o tereny przemysłowo-usługowe), to natężenie ruchu na tych odcinkach prawdopodobnie zwiększy się, co w konsekwencji doprowadzi do zwiększenia problemu emisji.

Należy podkreślić, że zgodnie z obowiązującymi przepisami – bez względu na formę powstawania zanieczyszczeń, to na przedsiębiorcach lub inwestorach spoczywał będzie obowiązek ograniczenia tego negatywnego oddziaływania.

5.11.2 KLIMAT AKUSTYCZNY

Dopuszczalne poziomy hałasu powinny odpowiadać wymaganiom rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 112). Prowadzenie działalności na jakichkolwiek terenach nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, o czym wyraźnie mówi art. 144 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. W ust. 2 ww. artykułu pojawia się nakaz dotyczący ewentualnego oddziaływania na środowisko i tereny sąsiednie, tj. eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisje hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

Na analizowanym obszarze występują drogi, które mogą mieć wpływ na pogorszenie jakości klimatu akustycznego. Wprawdzie są to odcinki istniejące, które plan wyłącznie sankcjonuje oraz oddziałują one niezależnie od faktu jego uchwalenia, jednak z uwagi na fakt, że projekt przewiduje nowe tereny zabudowy (chodzi głównie o tereny przemysłowo-usługowe), to natężenie ruchu na tych odcinkach prawdopodobnie zwiększy się, co w konsekwencji doprowadzi do zwiększenia problemu związanego z hałasem. Dla istniejących i projektowanych dróg o niskich klasach technicznych nie przewiduje się znacznego oddziaływania.

Nie ulega wątpliwości, że zagęszczenie zabudowy spowoduje pogorszenie jakości klimatu akustycznego, jednak nie będzie to oddziaływanie o charakterze znaczącym. Jego skalę ocenia się jako typową dla terenów zurbanizowanych. W związku z charakterem projektowanych w planie funkcji przemysłowo-usługowych mogą wystąpić uciążliwości, które będą wynikały z trybu pracy samych obiektów, czyli np. hałas na skutek zwiększonego ruchu pojazdów należących do pracowników, czy samochodów dostawczych, bądź hałas, który powodować będzie działalność realizowana w ramach niektórych usług i przemysłu. Wystąpienie tych zjawisk jest możliwe, jednakże bardzo trudne do oszacowania, gdyż na etapie sporządzania miejscowego planu nie są znane szczegółowe charakterystyki większości możliwych do realizacji przedsięwzięć. Jednocześnie projekt nakazuje zastosowanie na styku terenów przemysłowo-usługowych i mieszkaniowych zespołów zieleni izolacyjnej, które powinny zapewnić wystarczającą ochronę. Dodatkowo wysokość zabudowy obiektów przemysłowych itp. od strony terenów mieszkaniowych ograniczono do max. 2 kondygnacji nadziemnych – 10 m. Inne tego typu rozwiązania będą musiały zostać szczegółowo rozpatrzone na etapie projektu budowlanego i ewentualnie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Na etapie realizacji nowej zabudowy lub innych form zagospodarowania (w tym projektowanych dróg), emisja hałasu może wiązać się z również prowadzeniem robót budowlanych, jednak będzie ona miała charakter chwilowy.

Hałas generowany jest również przez linie elektroenergetyczne (zwłaszcza wysokich napięć) i jest związany ze zjawiskiem ulotu elektrycznego. Jego natężenie zależy od warunków pogodowych – w warunkach dobrej pogody poziom hałasu jest znacznie niższy niż w warunkach opadu deszczowego czy mgły. Źródłem hałasu mogą być również stacje transformatorowe, gdzie jest on związany z drganiami samego transformatora oraz z funkcjonowaniem towarzyszących im urządzeń w układach chłodzących, takich jak np. wentylatory. W obu przypadkach redukcja hałasu dotyczy rozwiązań technologicznych, leżących przede wszystkim po stronie producenta i będących poza kompetencjami miejscowego planu. W granicach analizowanego obszaru największym źródłem tego typu hałasu są istniejące linie elektroenergetyczne 110 kV i 220 kV (docelowo linia 220 kV zostanie zastąpiona linią 400 kV), jednak problem ten jest najbardziej istotny dla terenów MN, przez które bezpośrednio przebiega linia 110 kV. Ocenia się, że istniejące stacje transformatorowe ze względu na swoje położenie oraz specyfikę, nie powinny generować uciążliwości związanej z hałasem.

Należy jednocześnie podkreślić, że zgodnie z obowiązującym prawem jakość klimatu akustycznego, za wyjątkiem dróg, nie może przekroczyć ustalonych standardów, w związku z czym w razie wystąpienia jakichkolwiek przekroczeń właściciel terenu będzie zobowiązany do ograniczenia uciążliwości. Wśród nich wyróżnia się m.in. prowadzenie prac wyłącznie w określonych godzinach (np. poza godzinami nocnymi), zastosowanie ekranów akustycznych, prowadzenie prac w pomieszczeniach, czy odpowiednia lokalizacja emitorów hałasu. W projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 Prawa ochrony środowiska wskazano tereny MN i US, jako należące do jednego z rodzajów terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1.

W związku z charakterem poszczególnych terenów oraz z ewentualną możliwością wprowadzenia zabezpieczeń, nie przewiduje się wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na analizowanych obszarach.

5.11.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Głównymi rodzajami źródeł sztucznych pól elektromagnetycznych występujących w środowisku są m.in. linie elektroenergetyczne oraz obiekty radiokomunikacyjne (w tym m.in. stacje bazowe telefonii komórkowych). Oddziaływanie pól elektromagnetycznych na organizmy jest zależne od częstotliwości i natężenia tych pól. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych, lub co najmniej na tych poziomach oraz zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane. Poziomy PEM zmierzone w latach 2017–2019 w oparciu o wyniki pomiarów wykonanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska nie przekraczały dopuszczalnych poziomów dla pól elektromagnetycznych w środowisku. Pomimo niskich poziomów PEM zmierzonych w ww. okresie, widoczny jest sukcesywny wzrost mierzonych wartości, a analiza wyników zarejestrowanych powyżej dolnego progu czułości sondy, w poszczególnych punktach z każdego cyklu, potwierdza tę tendencję. W związku z wejściem w życie nowego rozporządzenia* wprowadzającego zwiększone normy dla poziomów pól elektroenergetycznych w środowisku prognozuje się, że mimo rozwoju sieci telekomunikacyjnych nie będzie przekroczeń wartości PEM w środowisku w kolejnych latach.

W zasięgu opracowania nie występują stacje bazowe telefonii komórkowej. Najbliżej zlokalizowany masz znajduje się w znacznej i wykluczającej wpływ odległości (po zachodniej stronie ul. Imielińskiej).[7]

W odniesieniu do zagadnień ochrony środowiska i zdrowia ludzi duże znaczenie mają linie energetyczne wysokich napięć, które przebiegają przez obszar opracowania (110 kV i 220 kV). Ich oddziaływanie na środowisko powoduje określone skutki gospodarczo-przestrzenne w sensie lokalizacji różnych obiektów, zwłaszcza mieszkalnych, a także przebywania ludzi i zwierząt [Koreleski 2001]. Oddziaływanie pola elektrycznego i magnetycznego na organizmy żywe jest warunkowane wieloma czynnikami, a przede wszystkim [Siemiński 1994]: rodzajem tych pól, wielkością ich natężeń, charakterem zmienności w czasie, elektrycznymi własnościami samego organizmu. W ciągu ostatnich kilkudziesięciu lat przeprowadzono wiele badań nad rozmaitymi aspektami oddziaływania pól EM na materiały biologiczne. Większość doświadczeń przedstawia jednak skutki biologiczne jako zjawisko bez określenia ryzyka dla zdrowia człowieka. Wynika to między innymi z faktu, że organizm ludzki wykazuje bardzo duże zróżnicowanie w reagowaniu na podwyższone natężenie pól elektrycznych wielkiej częstotliwości. Wrażliwość poszczególnych ludzi oceniana jest aż w 100-stopniowej skali, co wskazuje jak trudne jest jednoznaczne określenie wpływu pól EM na organizm człowieka [Sedlak 1969]. Zdaniem Siemińskiego [1994] negatywny wpływ zmiennego pola EM o częstotliwości 50 Hz obserwuje się tylko tam, gdzie ich natężenie jest bardzo duże, a więc w pobliżu stacji transformatorowych i sieci przesyłowych o bardzo wysokich napięciach, a negatywne skutki oddziaływania takich pól dotyczą tylko ograniczonej liczby osób, których praca zawodowa związana jest z tego typu ryzykiem. Natężenie pola elektromagnetycznego jest najwyższe bezpośrednio pod przewodami, zaś w miarę oddalania się od nich sukcesywnie spada, zatem istotne jest, aby zabudowa związana ze stałym lub czasowym pobytem ludzi zlokalizowana była poza zasięgiem strefy, dla której natężenie jest wyższe niż poziom dopuszczalny.

Projekt planu uwzględnia istniejące linie elektroenergetyczne średniego oraz wysokiego napięcia – 110 kV i 220 kV oraz projektowaną 400 kV wraz z obowiązującymi dla nich pasami technologicznymi. Część projektowanych terenów zabudowy mieszkaniowej znajduje się w zasięgu pasa technologicznego od linii 110 kV, jednak zapisy planu nakazują uwzględnienie ww. stref technologicznych w przypadku lokalizowania zabudowy i zagospodarowywania działek oraz prowadzenia robót budowlanych przy zabudowie istniejącej.

**Dnia 1 stycznia 2020 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. poz. 2448), które określiło dla częstotliwości z zakresu 2 - 300 GHz dopuszczalne natężenie pola elektromagnetycznego (PEM) do 10 W/m^2 (gęstość mocy) i 61 V/m (składowa elektryczna). Dotychczas dopuszczalny poziom pola elektromagnetycznego, dotyczący częstotliwości od 300 MHz do 300 GHz, obejmujący sieci komórkowe, wynosił 0,1 W/m^2. Oznacza to zatem stukrotne zwiększenie dopuszczalnego natężenia PEM.*

Projekt planu nie przewiduje odrębnych zapisów dotyczących lokowania anten telefonii komórkowej. Podobnie jak w przypadku emisji zanieczyszczeń i hałasu, wprowadzanie do środowiska pól elektromagnetycznych obostrzone jest szeregiem przepisów oraz systemem kontroli, stojącymi poza kompetencjami planowania przestrzennego. Jest to zgodne z ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 777 ze zm.).

[7] Źródło: http://beta.btsearch.pl/.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może ustanawiać zakazów, a przyjmowane w nim rozwiązania nie mogą uniemożliwiać rozwoju telefonii komórkowej.

5.11.4 GOSPODARKA ODPADAMI

Na skutek realizacji nowej zabudowy ilość powstających odpadów niewątpliwie wzrośnie, niemniej będą one gospodarowane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Gospodarka odpadami obostrzona jest szeregiem przepisów oraz systemem kontroli, stojącymi poza systemem planowania przestrzennego. Problem ten regulują: ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, czy ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, jak również odpowiednie uchwały Rady Miasta. Nie ma zatem potrzeby ani delegacji ustawowej do regulowania tego zagadnienia ustaleniami miejscowego planu, które wykładają, by kwestie te rozwiązywane były zgodnie z przepisami odrębnymi.

5.11.5 TERENY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ

W granicach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie występują zjawiska powodziowe.

5.11.6 ZAGROŻENIE RUCHAMI MASOWYMI ZIEMI

Na analizowanym terenie nie występują osuwiska ani tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi.

5.11.7 SKUTKI EKSPLOATACJI GÓRNICZEJ

Projekt zgodnie ze Studium wyznacza granice terenów wskazanych do objęcia filarem ochronnym: zwartej zabudowy mieszkaniowo-usługowej, kompleksów usług turystyki oraz sportu i rekreacji, jak również kompleksów terenów aktywności gospodarczej (eksploatacja kopalin nie może naruszyć danego przeznaczenia terenu).

6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt planu ze względu na swoją skalę oraz odległość od granic Rzeczpospolitej Polskiej nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W projekcie „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Imielin dla obszaru położonego w rejonie ul. Nowozachęty" zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie i minimalizowanie negatywnych oddziaływań na środowisko. W szczególności zaproponowano:

- zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej z dopuszczeniem lokalizowania indywidualnych ujęć wody;
- w zakresie odprowadzanie ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych:
  - zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków powstałych na obszarze planu miejscowego do rowów melioracyjnych oraz wprost do gruntu,
  - odprowadzanie ścieków do kanalizacji sanitarnej,
  - dopuszczenie lokalizowania: przydomowych oczyszczalni ścieków, zbiorników bezodpływowych;
- w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych:
  - podłączenie działek i budynków do sieci kanalizacji deszczowej wybudowanej do ich obsługi,
  - retencjonowanie wód opadowych i roztopowych na działce, do której inwestor posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, z możliwością ich wtórnego wykorzystania,
  - zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na działce, do której inwestor posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, poprzez odprowadzanie ich w stanie niezanieczyszczonym do gruntu;
- w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną – zasilanie w energię elektryczną wysokiego napięcia liniami napowietrznymi lub kablami ziemnymi, średniego i niskiego napięcia kablami ziemnymi,
- zaopatrzenie w gaz z sieci gazowej z dopuszczeniem stosowania indywidualnych zbiorników;
- indywidualne i zbiorowe zaopatrzenie w energię cieplną oraz nakaz uwzględnienia Uchwały Nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r., w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2017 r., poz. 2624);
- w zakresie zapewnienia telekomunikacji – możliwość świadczenia usług telekomunikacyjnych przez wszystkich uprawnionych operatorów sieci;
- utrzymanie czystości i porządku w gminie zgodne z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j.: Dz.U. z 2021 r., poz. 888 ze zm.).

Ponadto plan:

- nakazuje utrzymanie standardów emisyjnych przez nowe obiekty budowlane, zgodnie z aktami wykonawczymi do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j.: Dz.U. z 2021 r., poz. 1973 ze zm.);
- w zakresie ochrony przed hałasem nakazuje uwzględnienie maksymalnego – dopuszczalnego poziom hałasu wyrażonego równoważnym poziomem dźwięku A w dB, zgodnego z przepisami odrębnymi:
  - na terenach MN jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
  - na terenach US jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych;
- w zakresie odnawialnych źródeł energii:
  - dopuszcza realizację innych niż elektrownie wiatrowe urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej nie przekraczającej – 100 kW,
  - na terenie A2.US dopuszcza realizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w zakresie energii promieniowania słonecznego innych niż wolno stojące o mocy zainstalowanej powyżej – 100 kW,
  - na terenach: B7.P-U, C1.P-U, D3.P-U, D7.P-U dopuszcza realizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w zakresie energii promieniowania słonecznego o mocy zainstalowanej nie przekraczającej – 500 kW oraz innych niż wolno stojące o mocy zainstalowanej powyżej – 500 kW;
  - na terenie A6.P-U dopuszcza realizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w zakresie energii promieniowania słonecznego, w tym o mocy przekraczającej – 500 kW;
- maksymalna strefa ochronna związana z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu od wolno stojących urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w zakresie energii promieniowania słonecznego o mocy zainstalowanej powyżej – 500 kW zawiera się w granicach działek budowlanych, na których te urządzenia zostaną zlokalizowane;
- zakaz lokalizowania na terenach działalności zgodnych z ustalonym dla nich przeznaczeniem, zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j.: Dz.U. z 2021 r., poz. 2373 z późn. zm.), za wyjątkiem inwestycji celu publicznego;
- wyznacza do ochrony zabytkowy przydrożny krzyż murowany oraz przewiduje dla niego ustalenia mające na celu jego ochronę;
- uwzględnia występowanie:
  - terenu górniczego (poza granicami planu) oraz udokumentowanych złóż (węgla kamiennego oraz kamieni drogowych i budowlanych),
  - głównego zbiornika wód podziemnych GZWP Nr 452 – Zbiornik Chrzanów,
  - projektowanego zasięgu strefy ochrony ujęcia (teren ochrony pośredniej) wg. Zakład Prac Geologicznych w Tychach 2014 r.,
  - projektowanego obszaru ochronnego GZWP Nr 452 – Zbiornik Chrzanów,
  - stref kontrolowanych od gazociągów wysokiego ciśnienia (informuje, że w zasięgu stref kontrolowanych, podczas zagospodarowywania działek, lokalizowania zabudowy oraz prowadzenia robót budowlanych w obrębie zabudowy istniejącej obowiązuje uwzględnienie przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie /Dz.U. z 2013 r., poz. 640, załącznik nr 2, tabela nr 1/),
- wyznacza pasy technologiczne od magistralnej sieci wodociągowej – DN 1600 po 10 m w każdą stronę od osi sieci i ustala nakaz ich uwzględnienia w przypadku zagospodarowywania działek, lokalizowania zabudowy oraz prowadzenia robót budowlanych przy zabudowie istniejącej;
- wyznacza pasy technologiczne od napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia 400 kV, 220 kV i 110 kV oraz średniego napięcia 20 kV oraz nakazuje uwzględnienie ich w przypadku zagospodarowywania działek, lokalizowania zabudowy oraz prowadzenia robót budowlanych przy zabudowie istniejącej;
- wyznacza granicę terenów wskazanych do objęcia filarem ochronnym – zwartej zabudowy mieszkaniowo-usługowej, kompleksów usług turystyki oraz sportu i rekreacji, kompleksów terenów aktywności gospodarczej;
- zakazuje lokalizowania zakładów o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR, ZDR), o których mowa w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j.: Dz.U. z 2021 r., poz. 1973 z późn. zm.);
- w zakresie działalności usługowej na terenach MN zakazuje lokalizowania usług:

- związanych z gospodarowaniem odpadami,
- handlu kruszywem budowlanym,
- handlu sypkimi materiałami budowlanymi,
- handlu opałem,
- warsztatów samochodowych,
- myjni samochodowych,
- stacji kontroli pojazdów,
- stacji paliw;

- na terenach P-U zakazuje lokalizowania usług:
  - związanych z gospodarowaniem odpadami, za wyjątkiem terenu D3.P-U, w granicach którego dopuszcza się lokalizowanie punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
  - związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
  - handlu opałem;
- wprowadza minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do działki budowlanej o wartości w zakresie 1-90% (1% dotyczy wyłącznie zainwestowanych terenów infrastruktury elektroenergetycznej i gazowniczej);
- przewiduje tereny z całkowitym zakazem lokalizowania budynków (część terenów US oraz tereny ZP i ZNU,R).

W projekcie mpzp nie wprowadzono zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej, której zakres może zostać określony, zgodnie z art. 75 ust. 4 i 5 Prawa ochrony środowiska w pozwoleniu na budowę lub w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ze względu na charakter planu oraz brak znaczących negatywnych oddziaływań na elementy środowiska, w prognozie oddziaływania na środowisko nie proponuje się działań zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływania.

8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000

Tak na terenach objętych planem, jak i w ich pobliżu nie występują obszary Natura 2000, a projekt nie wprowadza funkcji, które mogłyby oddziaływać na cele, przedmiot ochrony i integralność tych obszarów, przez co nie zachodzi konieczność rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, organ sporządzający miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy (w tym skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu).
Do metod analizy skutków realizacji postanowień planistycznych generalnie należeć może:

- prowadzenie rejestru miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, rejestrowanie wniosków o sporządzenie miejscowych planów lub ich zmianę i gromadzenie materiałów z nimi związanych;
- ocena i aktualizacja form ochrony przyrody i najcenniejszych siedlisk przyrodniczych;
- ocena rozwoju gospodarczego (przedsiębiorczości, rozwoju budownictwa, przemian struktury agrarnej, powierzchni urządzonych terenów zieleni i wzrostu lesistości),
- kontrola stanu jakościowego wód podziemnych (2 razy w roku),
- pomiar emisji niskiej (w okresie sezonu grzewczego i najintensywniejszego użytkowania traktów komunikacyjnych) w sąsiedztwie skupisk zabudowy mieszkaniowej).

Zgodnie z art. 25 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, wpływ ustaleń projektu tego planu na środowisko przyrodnicze w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska, obszarach występowania przekroczeń, występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian, kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji. Źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia), czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego. Ponadto w zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są: jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie,

a w zakresie ochrony przyrody Lasy Państwowe, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz inne, jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów tej dziedziny (np. IMGW, RZGW).

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Imielin dla obszaru położonego w rejonie ul. Nowozachęty, przystąpiono na podstawie uchwały Nr XXVI/186/2021 Rady Miasta Imielinz dnia 24 lutego 2021 r. Głównym celem jego sporządzenia jest uporządkowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej tej części miasta poprzez dostosowanie jego ustaleń do kierunków zagospodarowania wskazanych przez Studium oraz wyeliminowanie możliwości realizacji zabudowy na podstawie decyzji o warunkach zabudowy.

Prognoza ma na celu określenie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne i dobra kultury. Została wykonana zgodnie z obowiązującym przepisami.

Pod względem administracyjnym analizowany obszar o powierzchni ok. 123,74 ha zlokalizowany jest w województwie śląskim, w powiecie bieruńsko-lędzińskim, w północno-wschodniej części miasta Imielin. W ujęciu regionalizacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego znajduje się w prowincji Wyżyny Polskie, podprowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska (341), w makroregionie Wyżyna Śląska (341.1), w mezoregionie Pagóry Jaworznickie (341.14).

Zgodnie ze Szczegółową Mapą Geologiczną Polski ark. 970 – Oświęcim, bezpośrednio na analizowanym obszarze dominują wykształcone w czwartorzędzie, w plejstocenie: piaski i żwiry lodowcowe i wodnolodowcowe oraz gliny zwałowe. Centralnie oraz w południowo-wschodnim krańcu wyróżnia się osady rzeczne (holocen), zaś w niewielkim udziale we wschodniej części – wykształcone w triasie (wapień murszlowy) dolomity diplopolowe oraz dolomity kruszconośne.

Przez północną oraz południowo-zachodnią i południową część samego obszaru opracowania przepływają cieki niewyróżnione o charakterze rowów melioracyjnych. Występują również bardzo niewielkie zbiorniki wodne (jeden na tyłach prywatnej posesji przy ul. Bartniczej, kolejny jedynie częściowo znajduje się w zasięgu obszaru planu – na zakończeniu ul. Polnej).

Przez analizowany teren nie przepływa żaden ciek, który został sklasyfikowany jako JCWP, jednak wydzielono tu dwie ich zlewnie – JCWP „Imielinka" o kodzie PLRW20006212994 oraz JCWP „Przemsza od Białej Przemszy do ujścia" o kodzie RW200010212999. Nie występuje zagrożenie powodziowe oraz ujęcia wód powierzchniowych i ich strefy ochronne.

Według Mapy Hydrogeologicznej ark. Kraków, analizowany teren znajduje się w Regionie Górnośląskim XVI, w Podregionie Łaziskim XVI3. Główny poziom użytkowy stanowią tu utwory szczelinowo-krasowe triasu środkowego, zalegające na głębokości od 20 m do 140 m. Na obszarze planu występują jednostki hydrogeologiczne „3cC_3II" (południowy kraniec) oraz „2a$T_{1,2}$IV" (pozostała część terenu opracowania), gdzie wyróżnia się główne użytkowe piętro wodonośne kolejno – karbońskie i triasowe. Cały obszar opracowania znajduje się w obrębie udokumentowanego, szczelinowo-krasowego GZWP nr 452 Zbiornik Chrzanów. W przybliżeniu teren na zachód od ul. Nowozachęty objęty jest projektowanym obszarem ochronnym ww. GZWP. W podziale na jednolite części wód podziemnych (JCWPd) analizowany teren znajduje się w zasięgu JCWPd nr 146 (PLGW2000146). Nie występują eksploatowane ujęcia wód podziemnych, jednak część planu objęta jest projektowaną strefą ochrony od zlokalizowanego poza jego granicami ujęcia „Dziećkowice".

Według klasyfikacji klimatyczno-rolniczej opracowanej przez R. Gumińskiego (1948), obszar miasta Imielin należy do dzielnicy XV (dzielnica częstochowsko-kielecka) i położony jest w jej południowej części.

Bezpośrednio analizowany obszar charakteryzuje zróżnicowane ukształtowanie terenu. Cały obszar wykazuje tendencję do opadania w kierunku wschodnim lub południowo-wschodnim. Amplituda względnych wysokości nad poziomem morza wynosi ok. 53 m. W bezpośrednim sąsiedztwie północno-wschodnich granic obszaru planu występuje Rauszowa Góra (266,04 m n.p.m.), której północno-zachodnie zbocza znajdują się na terenie opracowania. Wypłaszczone na szczycie wzniesienie w zachodniej części analizowanego obszaru posiada antropogeniczną genezę, związaną z prowadzoną tu w przeszłości działalnością górniczą. Spadki terenu są w tym miejscu największe i powinny zostać uwzględnione podczas jego zagospodarowywania. W jego zachodnim sąsiedztwie zlokalizowana jest Góra Golcówka (307,67 m n.p.m.). Innymi elementami, będącymi skutkami działalności człowieka i wpływającymi na dynamikę ukształtowania terenu są nasyp pod nieczynną linią kolejową, biegnącą wzdłuż południowo-wschodniej granicy planu, a następnie centralnie, w kierunku północnym oraz nasyp pod wybranymi odcinkami drogi powiatowej – ul. Nowozachęty.

Na analizowanym obszarze nie stwierdzono występowania zjawisk osuwiskowych oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi. Brak jest informacji, żeby bezpośrednio na obszarze opracowania miały miejsce osiadania na skutek eksploatacji górniczej, niemniej należy zaznaczyć że dostęp do danych w tym zakresie jest bardzo ograniczony.

Obowiązujące Studium w granicach przedmiotowego mpzp wyznacza tereny wskazane do objęcia filarami ochronnymi: zwartej zabudowy mieszkaniowo-usługowej, kompleksów usług turystyki oraz sportu i rekreacji, jak również kompleksów terenów aktywności gospodarczej (w zasięgu filarów eksploatacja kopalin nie może naruszyć danego przeznaczenia terenu).

Zgodnie z Mapą Glebowo-Rolniczą Miasta Imielin, w granicach obszaru opracowania występują gleby brunatne wyługowane i brunatne kwaśne (Bw), czarne ziemie zdegradowane i gleby szare (Dz), gleby bielicowe i pseudobielicowe (A), rędziny brunatne (Rb). Pozostałe gleby zostały przekształcone na skutek działalności człowieka. Spośród kompleksów rolniczej przydatności gleb występuje głównie kompleks żytni słaby, żytni dobry, użytki zielone średnie oraz słabe i bardzo słabe, pszenno-żytni oraz pszenny wadliwy. W zachodniej części wyróżnia się także gleby nieprzydatne dla rolnictwa. Według klasyfikacji bonitacyjnej gleb występują głównie grunty orne (R), łąki trwałe (Ł), pastwiska trwałe (Ps) oraz mniej licznie – sady (S). Ich dopełnienie stanowią grunty zabudowane i zurbanizowane, takie jak tereny przemysłowe (Ba) oraz mieszkaniowe (B). Dodatkowo wyróżnia się grunty rolne zabudowane (Br), grunty pod rowami (W), nieużytki (N), grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi (Wp), Lasy (Ls) oraz tereny komunikacyjne – drogi.

Na całym obszarze opracowania występuje udokumentowane złoże węgla kamiennej „Imielin Północ" WK-18243, zaś na stosunkowo niewielkim, zachodnim fragmencie – udokumentowane złoże kamieni drogowych i budowlanych „Imielin" WK-857. Dodatkowo w bezpośrednim sąsiedztwie południowych granic analizowanego tereny wyróżnia się teren górniczy Lędziny I.

Na analizowanym terenie występuje mozaika terenów zabudowanych (głównie mieszkaniowych – jednorodzinnych, ale również przemysłowych) oraz „otwartych", składających się na system przyrodniczy miasta. Na drugą spośród ww. grup składają się w dużej mierze użytkowane rolniczo grunty rolne, łąki towarzyszące ciekom wodnym w postaci rowów melioracyjnych, pastwiska i sady oraz jeden niewielki prywatny las gospodarczy, zlokalizowany pomiędzy ulicami Nowozachęty, Zachęty i Wodną. W zakresie wód powierzchniowych stojących należy wymienić niewielki zbiornik wodny, który zlokalizowany jest na tyłach prywatnej posesji przy ul. Bartniczej. Kolejny jedynie częściowo znajduje się w zasięgu obszaru planu (na zakończeniu ul. Polnej). Na analizowanym obszarze nie występują wartościowe siedliska przyrodnicze, jednak w bezpośrednim sąsiedztwie zachodnich granic znajdują się Murawy kserotermiczne na Golcówce, które w obowiązującym Studium zostały wskazane jako teren cenny przyrodniczo.

Na analizowanym obszarze ani w jego pobliżu nie występują obecnie żadne formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 - 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1098 z późn. zm.). W granicach planu brak jest również obszarów proponowanych do objęcia ochroną. Wschodnia część obszaru opracowania znajduje się w zasięgu korytarza spójności obszarów chronionych „Przemsza" (M12), zaś niewielki fragment zlokalizowany we wschodniej części obszaru opracowania znajduje się w zasięgu regionalnego korytarza ornitologicznego „Dolina Przemszy" oraz regionalnego przystanku dla ptaków – Zbiornik Dziećkowice.

Na obszarze opracowania możliwe jest wydzielenie krajobrazów: mało- i wielkoobszarowych gruntów rolnych, łąk i pastwisk (w tym w otoczeniu rowów melioracyjnych), pozostałych terenów otwartych (w tym porośniętych roślinnością krzewiastą i drzewami oraz niewielki las prywatny) oraz terenów zurbanizowanych – w tym przede wszystkim podmiejskich osiedli mieszkaniowych jednorodzinnych, obszarów przemysłowych oraz terenów komunikacji drogowej i kolejowej.

Na terenie opracowania nie występują żadne zabytki wpisane do rejestru zabytków oraz wojewódzkiej ewidencji zabytków. Brak jest również zabytków archeologicznych. Jednocześnie w rejonie skrzyżowania ulic. J. Poniatowskiego i Nowozachęty zlokalizowany jest zabytkowy murowany krzyż, który w Studium został wskazany do ochrony prawem miejscowym.

Brak realizacji projektu planu skutkowałby dalszym zabudowywaniem analizowanego terenu na podstawie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które częściowo wykazują rozbieżności z obowiązującym Studium, przewidującym większe zasięgi przede wszystkim terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz przemysłowo-usługowej. Można zatem uznać, że brak realizacji projektowanego planu skutkowałby zabudowaniem na cele mieszkaniowe oraz przemysłowo-usługowe mniejszych powierzchni, co z punktu widzenia ochrony środowiska należy uznać za bardziej korzystne. Jednakże należy mieć na uwadze, że na części obszaru opracowania nie obowiązuje żaden mpzp, zatem realizacja inwestycji odbywa się poprzez decyzje o warunkach zabudowy (wz), które w analizowanym kontekście uznaje się za zdecydowanie mniej korzystne, niżeli miejscowe plany (wskazana w wz funkcja terenu nie musi wykazywać zgodności ze Studium, ponadto wz nie preferują podejścia kompleksowego, obejmującego szeroki kontekst przestrzenny – przeważnie wydawane są dla jednej działki lub ich zespołu, który składa się na daną posesję). Fakt podjęcia procedury planistycznej sygnalizuje, że obowiązujące opracowania częściowo nie spełniają oczekiwań społecznych, co mogłoby mieć przełożenie na mniejsze tempo działań inwestycyjnych. Wówczas środowisko

przyrodnicze obszaru opracowania potencjalnie pozostanie w obecnej lub zbliżonej do obecnej formie. Należy jednak podkreślić, że założenie całkowitej niezmienności środowiska w przypadku dotychczasowego użytkowania jest nierealne, choć nie przewiduje się, aby dla przedmiotowego terenu zmiany te miały charakter szczególnie negatywny. Skutki oddziaływań niektórych form antropopresji w dłuższej perspektywie czasowej mogą się kumulować. Odnosi się to przede wszystkim do oddziaływania związanego z „niską emisją", zagrażającego jakości m.in. powietrza, gleb i wód. Formy te, po przekroczeniu pewnych wartości progowych mogą skutkować skokowymi negatywnymi zmianami środowiska. Zaniechanie realizacji ustaleń projektowanego planu nie spowoduje również istotnych pozytywnych zmian w środowisku, które mogłyby stanowić uzasadnienie do przyjęcia innych (alternatywnych) rozwiązań.

Na przedmiotowym obszarze stwierdzono występowanie następujących problemów ochrony środowiska: sukcesywne zwiększanie się spływu powierzchniowego wód, przy jednoczesnym ograniczaniu infiltracji wgłębnej, problem „niskiej emisji", zanieczyszczenie spalinami ze strony układu drogowego, zanieczyszczenie hałasem, którego źródłem są przede wszystkim ciągi tras komunikacyjnych, zanieczyszczenie substancjami ropopochodnymi ze strony układu drogowego, oddziaływanie w zakresie pola elektromagnetycznego oraz hałasu ze strony linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia 110 kV (choć obecnie przeważnie przebiegają one w oddaleniu od istniejących terenów zabudowanych).

Nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na środowisko związanego z realizacją planu. Co prawda jego skutkiem będzie zabudowanie stosunkowo dużych powierzchni, które obecnie funkcjonują jako „otwarte", jednak w ujęciu ogólnym przedmiotowy teren już w przeszłości został poddany procesom urbanizacyjnym głównie w kierunku mieszkaniowym i przemysłowo-usługowym, co sukcesywnie wypiera jego niegdyś pierwotny – naturalny charakter. Jednocześnie część terenów zasilających system przyrodniczy miasta zostało utrwalonych oraz pozostawionych w obecnej formie (tj. lasy, rola oraz zieleń nieurządzona i urządzona). Przewiduje się, że realizacja planu może wpłynąć negatywnie na wody powierzchniowe i podziemne, klimat, ukształtowanie terenu, gleby, środowisko przyrodnicze oraz na warunki i jakość życia mieszkańców, jednak nie będzie to oddziaływanie o charakterze znacząco negatywnym. Wśród elementów w największym stopniu wpływających negatywnie na poszczególne komponenty środowiska wymienia się możliwość stosowania „szamb", ruch komunikacyjny na istniejących drogach wysokich klas technicznych (KDG, KDZ oraz w mniejszym stopniu KDL – w zakresie hałasu, emisji spalin oraz substancji ropopochodnych) oraz „niską emisję" ze strony budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Projekt proponuje szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie i minimalizowanie negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym m.in. parametr minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Wprowadza również tereny wpisujące się w system przyrodniczy miasta, takie jak zieleń urządzona i nieurządzona, czy lasy. Nie przewiduje się negatywnego wpływu na żadne formy ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000.

Analizowany plan nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

Na etapie oceny projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania, nie ustalono również prac kompensacyjnych, gdyż ustawodawca nie przewiduje wprowadzenia takich rozwiązań w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Nie przewiduje się wpływu na cele, przedmiot ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000, które nie występują na terenie mpzp oraz w jego sąsiedztwie, w związku z czym w prognozie oddziaływania na środowisko nie było potrzeby rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

11. LITERATURA

Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu 31.XII.2020 r. MŚ, PIG, Warszawa 2019 r.

Dodatek do dokumentacji hydrogeologicznej ustalającej zasoby eksploatacyjne ujęcia wód podziemnych z utworów triasu „Dziećkowice" w miejscowości Imielin, Zakład Prac Geologicznych w Tychach, Tychy, sierpień 2014 r.

Gatlik J., Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Oświęcim, PIG, Warszawa, 1997 r.

Gumiński R., Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce, Przegląd meteorologiczny i hydrologiczny, Warszawa, 1948r.

Jóźwiak A., Kowalczewska G., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000 ark. Kraków, Wydawnictwa Geologiczne, Warszawa, 1986 r.

Kaziuk H., Lewandowski J., Mapa Geologiczna Polski w skali 1:200000 ark. Kraków, Wydawnictwa Geologiczne, Warszawa, 1979 r.

Kondracki J., Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa, 2001 r.;

Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. 970 - Oświęcim, PIG, Gatlik Jan, Warszawa 1997 r.

Matuszkiewicz J.M.: Potencjalna roślinność naturalna Polski. IGiPZ PAN, Warszawa 2008 r.;

Obowiązujące na obszarze opracowania miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Imielin, Geoplan, Wrocław, lipiec 2015 r.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13 września 2016 r., poz. 4619).

Skrzypczyk L. [red], 2003: Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Warszawa.

Strzemińska K, Formowicz R., Mapa Geośrodowiskowa Polski, 1 : 50 000, ark. Oświęcim, PIG 2002 r.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Imielin, przyjęte uchwałą Nr XXIII/154/2016 Rady Miasta Imielin z dnia 26 października 2016 r.

Wach J., Wach M., Ścisłowski M. – Warunki ekofizjograficzne Miasta Imielin, Przedsiębiorstwo Usługowe Geograf Dąbrowa Górnicza 2007 r.

Wilanowski S., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, 1 : 50000, ark. Oświęcim, PIG 2001 r.

Ogólnodostępne dane:

- rastrowe: ortofotomapa, mapa topograficzna, NMT, NMPT,
- wektorowe: bdot10k (format .shp), LIDAR (format .pod), egib (format .shp), dane geologiczne z CBDG (format .shp).

Dane z portali internetowych:

- http://beta.btsearch.pl/,
- http://dm.pgi.gov.pl/,
- http://geoportal.pgi.gov.pl/SOPO/aplikacja,
- http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/,
- http://www.psh.gov.pl,
- https://mapy.geoportal.gov.pl/,
- https://opitpp.orsip.pl/imap/,
- https://przyroda.katowice.pl/pl/ochrona-przyrody/korytarze-ekologiczne,
- https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/,
- https://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/;

Inne:

- Inwentaryzacja terenowa, w tym fotograficzna.

12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot. 2 Widok na grunty rolne we wschodniej części obszaru planu (ul. J. Poniatowskiego).

Fot. 3 Widok na odłogowane grunty rolne we wschodniej części obszaru planu.

Fot. 4 Widok na zadrzewienia w północnej części obszaru planu.

Fot. 5 Widok na zadrzewienia przy ul. Wodnej.

Fot. 6 Widok na odcinek jednego z cieków niewyróżnionych, przepływających przez południowo-zachodnią część obszaru planu.

Fot. 7 Widok na odcinek jednego z cieków niewyróżnionych, płynący na zachód od ul. Nowozachęty (wzdłuż drogi.)

Fot. 8 Widok na istniejące tereny przemysłowe w północnej części obszaru planu.

Fot. 9 Widok na Tartak Imielin w północnej części obszaru planu.

Fot. 10 Widok na przykładową zabudowę mieszkaniową przy ul. J. Poniatowskiego.

Fot. 11 Widok na przykładową zabudowę mieszkaniową przy ul. Maratońskiej.